

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-15 iki 2023-09-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13679

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURŲ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO Taisyklių, taikomų NUO 2022 METŲ, PATVIRTINIMO

2022 m. birželio 27 d. Nr. 3D-420
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 12.2 ir 12.6 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/1017, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/73, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui

bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2220, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, nuostatas ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2022 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2022 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 3D-420

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„INVESTICIJOS Į MATERIALŲJŲ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO VALDAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS
NUO 2022 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2022 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. balandžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/1017, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/73, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2220, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję

su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C-(2015)-842 (toliau – 2014–2020 m. programa), ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3D-816 „Dėl Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Finansinių priemonių taisyklės), ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3D-821 „Dėl fondų fondo „KPP finansinių priemonių fondas“, skirto Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis įgyvendinamoms finansinėms priemonėms administruoti, valdytojo skyrimo ir finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Finansavimo sąlygų aprašas)..

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, nuo 2022 metų rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse, Finansinių priemonių taisyklėse ir Finansavimo sąlygų apraše.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **ES** – Europos Sąjunga.

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.5. **NPI** – nacionalinė plėtros įstaiga.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Fiksuotasis projekto išlaidų vieneto įkainis** (toliau – fiksuotasis įkainis) – iš anksto nustatytas vienodas projekto išlaidų vieneto įkainis, taikomas projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms apskaičiuoti ir apmokėti remiantis pateiktais dokumentais, kuriais įrodomas projekto kiekybinio rezultato pasiekimas, kai paramos gavėjas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų. Fiksuotąjį įkainį nustato ir teisės aktu patvirtina Ministerija.

4.2. **Finansų tarpininkas** – juridinis asmuo, ES ir nacionalinių teisės aktų nustatyta tvarka atrinktas tarpininkauti teikiant paramą pagal tam tikrą finansinę priemonę. Finansų tarpininkas laikomas finansinės priemonės, kurią jis įgyvendina, valdytoju.

4.3. **Fondų fondas** – fondas, skirtas finansinėms priemonėms įgyvendinti. Ši sąvoka atitinka Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 27 punkte pateiktą sąvoką „fondų fondas“. Fondų fondo valdytojas laikomas vieninteliu paramos gavėju, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 10 punkte.

4.4. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

4.5. **Lengvatinė paskola** (toliau – paskola) – paskola, skiriama pagal NPI valdomą finansinę priemonę palankesnėmis sąlygomis nei siūloma komercinių paskolų rinkoje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

4.6. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

4.7. **Pripažinta žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)** (toliau – pripažintas žemės ūkio kooperatyvas) – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3¹ straipsnyje.

4.8. **Žemės ūkio naudmenos** (toliau – ŽŪN) – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

4.9. **Žemės ūkio valda** (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisiniais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

4.10. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

4.11. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Programoje ir Administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Priemonės veiklos srities prioritetai:

6.1. visuose regionuose didinti ūkių gyvybingumą ir visų tipų žemės ūkio veiklos konkurencingumą, gerinant ekonominės veiklos efektyvumą ir rezultatus, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas;

6.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

7. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

7.1. modernizuoti ir restruktūrizuoti ūkio materialinės-techninės bazės potencialą;

7.2. didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos;

7.3. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų gamybą.

8. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS PARAMOS FORMOS IR REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama negrąžintinos subsidijos ir (arba) lengvatinės paskolos formomis. Pareiškėjas gali teikti paramos paraišką:

9.1. gauti tik investicinę paramą (negrąžintiną subsidiją);

9.2. gauti investicinę paramą (negražintiną subsidiją) ir lengvatinę paskolą investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1305/2013 45 straipsnio ir šių Taisyklių 38.4 papunkčio nuostatų;

9.3. gauti tik lengvatinę paskolą investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1305/2013 45 straipsnio nuostatų ir šių Taisyklių 38.4 papunkčio nuostatų. Tuo atveju, kai pareiškėjui jau yra skirta investicinė parama, pareiškėjas gali kreiptis lengvatinės paskolos tik apyvartiniam kapitalui (užpildomas Prašymas suteikti lengvatinę paskolą apyvartiniam kapitalui pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2022 metų, (5 priedas). Šiuo atveju pareiškėjo tinkamumo vertinimas pagal Taisyklių 20 punkte nurodytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus neatliekamas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

9.4. pagal šias Taisykles pareiškėjas gali gauti tik vieną šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčiuose nurodytą lengvatinę paskolą. Paskolų teikimo pagal Taisyklių 9.3 papunktį, įgyvendinimo, priežiūros ir tikrinimo sąlygos nustatomos NPI ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje ir (arba) trišalėje finansavimo sutartyje, sudarytoje tarp Ministerijos, Agentūros ir NPI.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiama ši veikla:

10.1. žemės ūkio produktų gamyba;

10.2. prekinių žemės ūkio produktų, pagamintų ar išaugintų valdoje, apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas, surinkimas ir t. t.), perdirbimas ir tiekimas rinkai arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo tik iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimas ir realizavimas, supirktų iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimas ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimas.

11. Pagal priemonės veiklos sritį remiami žemės ūkio sektoriai:

11.1. pieninė galvijininkystė;

11.2. mėsinė gyvulininkystė, įskaitant mėsinę galvijininkystę, avininkystę, ožkininkystę, triušininkystę, kiaulininkystę, paukštininkystę, įskaitant kiaušinių gamybą, ir kiti gyvulininkystės sektoriai;

11.3. sodininkystė, daržininkystė ir uogininkystė;

11.4. kiti augalininkystės sektoriai.

12. *Neteko galios nuo 2023-02-08*

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

13. Pareiškėjui suteikiamos paramos dydis apskaičiuojamas pagal Taisyklių 24 punkte nustatytą paramos intensyvumą tam žemės ūkio sektoriui, į kurį pareiškėjas numato investuoti, ir projekte numatytos investicijos yra susijusios su to konkretaus žemės ūkio sektoriaus veiklos vykdymu ir pagrįstas jų būtinumas to konkretaus žemės ūkio sektoriaus veiklai vykdyti (augalų priskyrimas sodininkystės, daržininkystės ar uogininkystės sektoriui atliekamas pagal 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedą. Daržininkystės sektoriui priskiriamos investicijos, susijusios tik su šviežių daržovių (t. y. nepriskiriamos nenatūraliai išdžiovintos ir natūraliai išdžiūvusios ankštinės daržovės) gamyba arba perdirbimu (vakuumavimu, konservavimu, atšaldymu, užšaldymu). Tuo atveju, kai projekto investicijos yra susijusios ne tik su to konkretaus žemės ūkio sektoriaus veiklos vykdymu ir yra nepagrįstas jų būtinumas to konkretaus žemės ūkio sektoriaus veiklai vykdyti, tokios investicijos paramos lėšomis nefinansuojamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

14. Pareiškėjai gali būti:

14.1. fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę ūkininko ūkį ir valdą;

14.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistravę valdą (reikalavimas turėti savo vardu įregistruotą valdą netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus).

15. Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su projekto partneriu (-iais), nepriimamos.

16. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

17. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su paramos paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus galėtų perimti ir tęsti veiklą tik su sąlyga, jei atitiks Administravimo taisyklėse nustatytas sąlygas ir reikalavimus dėl įsipareigojimų ir teisių perėmimo.

18. Paramos gavėjo įsipareigojimų arba teisių, susijusių su parama, perleidimas ar perėmimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

19. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi nuo viešuosiuose registruose esančių duomenų, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

20. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti investicinę paramą (negrąžintiną subsidiją) pagal šių Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius ir lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius, jei atitinka šias tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

20.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių V skyriuje;

20.2. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą bent vieną prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

20.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

20.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos pagal I Bendrosios žemės ūkio politikos ramsčio priemones, iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

20.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas (įgyvendinamo projekto ankstesnių etapų paramos lėšos, kai projektas įgyvendinamas daugiau nei vienu etapu), nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių suteikiamos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus (sutelktinio finansavimo platformos operatorių sąrašas skelbiamas Lietuvos banko interneto svetainėje adresu www.lb.lt). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu. Su mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių su projekto finansuotoju pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Projekto finansavimą skolintomis lėšomis nereikalaujama

pagrįsti tuo atveju, kai projektą numatoma finansuoti tik pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius suteikiama lengvatinė paskola;

20.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

20.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka (reikalavimas turėti savo vardu įregistruotą valdą netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

20.8. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Norintys gauti paramą ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo, taikant dvejybinio įrašo būdą, rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius metus;

20.9. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“, Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. 3D-770 „Dėl Žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros“ (kai taikoma);

20.10. pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo turi nepertraukiamai veikti (vykdoma žemės ūkio veikla ir gaunamos iš šios veiklos pajamos) ne trumpiau kaip 12 mėnesių (atitiktis patikrinama

pagal ūkininko ūkio įregistravimo arba juridinio asmens registravimo datą ir pagal pareiškėjo kartu su paramos paraiška pateiktų ataskaitinių metų finansinių ataskaitų dokumentus);

20.11. projekto investicijos pagerina bendrus valdos veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, kurios mažina gamybos savikainą, didinamas žemės ūkio augalų derlingumas, gerinamas gyvūnų produktyvumas ir sveikatingumas, kuriami geresnės kokybės maisto produktai ir plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai) ir padeda didinti valdos konkurencingumą;

20.12. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus) gamybai ir valdoje pagamintiems produktams apdoroti ir (arba) perdirbti. Apdorojimo ir perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priede;

20.13. parama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams teikiama, jei jų superkami ir realizuojami iš savo narių jų valdose pagaminti ar išauginti žemės ūkio produktai arba perdirbus iš savo narių supirktus žemės ūkio produktus realizuojami iš jų pagaminti maisto ir ne maisto produktai yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktai (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus);

20.14. parama teikiama pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie užsiima iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimu ir jų realizavimu arba supirktų iš savo narių jų valdose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimu, jei investicijos įgyvendinamos vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje ir jų rezultatais bendrai naudojasi pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai;

20.15. parama teikiama, jei pareiškėjo valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, yra didesnis kaip 8 000 Eur (šis reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus). Valdos ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dienos duomenimis nustatomas:

20.15.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal Žemės ūkio duomenų centro (toliau – ŽŪDC) už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų sausio 1 d., kuris ŽŪDS duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų sausio 30 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-755](#), 2022-12-05, paskelbta TAR 2022-12-05, i. k. 2022-24715

20.15.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrąjį pusmetį, t. y. laikotarpiu nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal ŽŪDS už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų liepos 1 d., kuris ŽŪDS duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-755](#), 2022-12-05, paskelbta TAR 2022-12-05, i. k. 2022-24715

20.16. pareiškėjo pajamos iš žemės ūkio veiklos per ataskaitinius metus iki paramos paraiškos pateikimo sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (atitiktis patikrinama pagal pareiškėjo parengtą Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 3D-66 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos patvirtinimo“, 2 priedas). Nustatant pajamų iš žemės ūkio veiklos dalį, į pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamas neįskaičiuojamos pajamos, gautos iš paslaugų žemės ūkiui);

20.17. parama neteikiama pareiškėjams, kurie vykdo projektą (įgyvendina verslo planą), finansuojamą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“;

20.18. parama neteikiama, jei remiantis Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

20.19. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų (pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas);

20.20. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

20.21. nekilnojamasis turtas ar jo dalis (statinys, žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurią investuojama, priklauso pareiškėjui, pareiškėjo sutuoktiniui arba

pareiškėjui ir jo sutuoktiniui asmeninės, bendrosios jungtinės nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise ir VĮ Registrų centre įregistruota naudojimosi nekilnojamoju turtu tvarka bei pareiškėjas investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą (statinį) ir vykdyti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Statiniai ir žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais, pareiškėjo taip pat gali būti nuomojami arba kitaip užtikrintas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamoju turtu sutartis VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų ir (arba) naujo sodo įveisimo, kai pareiškėjas pateiktoje paramos paraiškoje numato įveisti daugiamečių augalų sodą, galimybė. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu. Teisėtą nekilnojamojo turto, į kurį investuojama, valdymą pareiškėjas turi užtikrinti iki paramos paraiškos vertinimo pabaigos (turėti VĮ Registrų centre įregistruotus turto teisėtą valdymą, naudojimą ir disponavimą pagrindžiančius dokumentus). Šio papunkčio reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus;

20.22. jei pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kuris superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, statiniai, į kuriuos investuojama, ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais turi būti tik nuosavybės teise valdomi vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių, kurio valdoje numatoma įgyvendinti investicijas. Statiniai ir žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nario gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamoju turtu sutartis VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė;

20.23. investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų

atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

20.24. pateiktas verslo planas, parengtas pagal Taisyklių 4 priede nustatytą formą. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turtą įsigyti finansinės nuomos (lizingo) būdu per Taisyklių 33 punkte nurodytą terminą, verslo plano prognozės (Taisyklių 4 priedas) turi būti pateiktos visam finansinės nuomos (lizingo) laikotarpiui ir 5 metų projekto kontrolės laikotarpiui nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo;

20.25. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakyму Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

20.26. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo;

20.27. kai pagal teisės aktų reikalavimus pareiškėjo projekte numatytiems statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji (šioje dalyje nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei pirmiau nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami, jie turi būti pateikiami su tuo mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti naujo statinio statybos, statinio rekonstravimo arba statinio kapitalinio remonto išlaidas, o su paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) su statybos vertės skaičiavimais. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas Lietuvos

Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka turi būti registruotas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo Agentūrai pateikti nereikia. Kai pagal teisės aktų reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, numatytų laikyti ūkinių gyvūnų vietų skaičius ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statybos vertės skaičiavimai). Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami. Tuo atveju, kai paramos paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, statybos projektas, statybą leidžiantis dokumentas ir kiti su statybos vykdymu susiję dokumentai teikiami finansų tarpininkui, jam pareikalavus;

20.28. pareiškėjas, teikiantis paraišką gauti paramą pagal Taisyklių 11.3 papunktyje nurodytus specializuotus sektorius dauginamajai medžiagai (sėklai) platinti, privalo būti pripažintas dauginamosios medžiagos (sėklos) tiekėju ne vėliau kaip iki 2020 m. gruodžio 31 d. įskaitytinai pagal Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 „Dėl Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

20.29. jaunesiems ūkininkams, asmenims, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai), turi reikiamų profesinių įgūdžių ir kompetencijos (profesinis pasirengimas ūkininkauti pripažįstamas pateikus vieną iš dokumentų, nurodytų Ūkininko arba jo partnerio (partnerių) profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-131 „Dėl ūkininko profesinio pasirengimo reikalavimų“) ir pirmą kartą įsisteigia valdoje kaip šios valdos valdytojai, parama gali būti skiriama projekto investicijoms, daromoms siekiant atitikti Europos Sąjungos standartus, taikomus žemės ūkio gamybai, įskaitant darbo saugos standartus. Tokia parama gali būti teikiama ilgiausiai 24 mėnesius nuo įsisteigimo dienos, t. y. paramos paraiška turi būti pateikta ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo įsisteigimo dienos. Jaunojo ūkininko įsisteigimo diena yra ūkio įregistravimo pareiškėjo vardu arba valdos įregistravimo pareiškėjo vardu diena, t. y. ta diena, kuri yra iš šių dienų ankstesnė. Šio papunkčio reikalavimas netaikomas, kai jaunasis ūkininkas teikia paramos paraišką pagal Taisyklių 10.2 papunktyje nurodytą veiklą;

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

21. Pareiškėjas gaunantis investicinę paramą (negrąžintiną subsidiją) pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, prisiima šiuos įsipareigojimus:

21.1. apdrausti turtą, kuriam pagal teisės aktus nustatyta privaloma teisinė registracija ir kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo mokėjimo prašymo, kuriame prašoma paramos kompensuoti įsigytą ar sukurtą turtą, pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus projektą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atkurti apdraustą ir neapdraustą turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne blogesnių techninių parametrų;

21.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio veiklą) nuo paramos sutarties sudarymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties sudarymo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

21.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto ar sukurtą turtą nuo paramos sutarties pasirašymo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą ar sukurtą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

21.4. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal Taisyklių 9.3 papunktį, tvarkyti buhalterinę apskaitą Taisyklių 20.8 papunktyje nustatyta tvarka. Kai paraiška pateikta pagal Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius, po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pareiškėjas pateikia Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus;

21.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę

paskolą pagal Taisyklių 9.3 papunktį, užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

21.6. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

21.7. užtikrinti, kad valdos ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal Taisyklių 9.3 papunktį, bus didesnis kaip 8 000 Eur (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

21.8. užtikrinti, kad įgyvendinus projektą įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

21.9. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus nepertraukiamai išlaikytas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

21.10. užtikrinti, kad narystė pripažintame žemės ūkio kooperatyve ir apyvartos su kooperatyvu vykdymas bus nepertraukiamai išlaikyti nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos, išskyrus atvejus, kai pripažintas žemės ūkio kooperatyvas nutraukia veiklos vykdymą arba bankrutuoja. Jei narystė prarasta dėl kitų priežasčių, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tokio fakto atsiradimo narystė turi būti atstatyta kitame pripažintame žemės ūkio kooperatyve (papunkčio reikalavimas taikoma pareiškėjams, kurių paramos paraiškoms suteikti atrankos balai už narystę);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

21.11. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, 2014–2020 m. programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip

yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

21.12. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti;

21.13. užtikrinti, kad ŽŪN plotas, planuojamas turėti projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu, priklausantis pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nesumažės daugiau kaip 20 procentų. Jeigu projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir (arba) kontrolės laikotarpiu ŽŪN plotas sumažės daugiau kaip 20 procentų, ne vėliau kaip per 12 mėn. nuo tokio fakto atsiradimo turi būti išsinuomotas ar kitais teisėtais pagrindais valdomas ne mažesnis ŽŪN plotas. Tuo atveju, jei valdomos žemės plotas sumažėjo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir pareiškėjas šį faktą įrodo atitinkamais dokumentais, šis žemės plotas į leistiną nuokrypį neįskaičiuojamas ir jo atkurti nereikia;

21.14. užtikrinti, kad kolektyvinių investicijų pagrindu pagal projektą įgytu turtu projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu naudosis tik pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai. Kolektyvinėmis investicijomis laikomos pripažintų žemės ūkio kooperatyvų įgyvendinamos investicijos, kurių rezultatais bendrai naudojasi paramą gavusio pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nariai;

21.15. užtikrinti kolektyvinių investicijų įgyvendinimą vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje (taikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

21.16. užtikrinti, kai pateiktame projekte numatyta investuoti į naujų gamybinių pastatų ir (arba) statinių statybą, kad:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

21.16.1. kai investuojama į pieninę ir (arba) mėsinę galvijininkystę, po projekto įgyvendinimo pabaigos, pirmaisiais projekto kontrolės metais valdoje laikomų galvijų vidutinis metinis skaičius, kuris apskaičiuojamas kaip kalendorinių metų kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinių gyvūnų skaičiaus aritmetinis vidurkis, sudarys ne mažiau kaip 20 proc. paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinių pajėgumų (pagal numatytą laikyti galvijų skaičių), antraisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 40 proc., trečiaisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 60 proc., ketvirtaisiais ir penktaisiais projekto kontrolės metais – ne mažiau kaip 80 proc.;

21.16.2. kai investuojama į kitą gyvulininkystės sektorių, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais valdoje laikomų ūkinių gyvūnų vidutinis metinis

skaičius, kuris apskaičiuojamas kaip kalendorinių metų kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinių gyvūnų skaičiaus aritmetinis vidurkis, ne mažiau kaip 80 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinius pajėgumus (pagal numatytą laikyti ūkinių gyvūnų skaičių);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

21.16.3. kai investuojama į sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės arba kitą augalininkystės sektorių, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais projekto kontrolės metais (taikoma daržininkystei ir kitiems augalininkystės sektoriams) arba ketvirtaisiais projekto kontrolės metais (taikoma sodininkystei ir uogininkystei) sektoriaus produktų gamybos apimtys (natūrine išraiška) ne mažiau kaip 80 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato ir (arba) statinio projektinius pajėgumus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

21.17. užtikrinti, kad kai investuojama į valdoje pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų apdorojimą, perdirbimą ir tiekimą rinkai, po projekto įgyvendinimo pabaigos, antraisiais ir visais kitais projekto kontrolės metais apdorotų ir perdirbtų produktų gamybos apimtys (natūrine išraiška) ne mažiau kaip 80 proc. atitiks paramos lėšomis paremto gamybinio pastato projektinius pajėgumus (taikoma Taisyklių 10.2 papunktyje nurodytai veiklai);

21.18. projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu nekurti dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą, kaip nustatyta Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

21.19. užtikrinti, kad pajamos iš žemės ūkio veiklos nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo, kai paraiška pateikta gauti lengvatinę paskolą pagal Taisyklių 9.3 papunktį, kasmet sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų;

21.20. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti ekologinės gamybos vykdymą (taikoma pareiškėjams, kurie vykdo ekologinę gamybą);

21.21. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti gamybos pagal Nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos (NKP) reikalavimus vykdymą (taikoma pareiškėjams, kurie vykdo NKP gamybą);

21.22. pasiekti ir iki kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;

21.23. užtikrinti, kad daugiamečių (5 metų ir daugiau) ganyklų arba pievų plotas, priklausantis pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) valdomas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, deklaruotas ataskaitiniais metais, pagal Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriuje nurodytą kodą DGP, būtų išlaikytas projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu;

21.24. po projekto įgyvendinimo pabaigos, kiekvienais projekto kontrolės metais teikti duomenis apie grūdus Duomenų apie grūdus ir aliejinių augalų sėklas teikimo taisyklėse, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-512 „Dėl duomenų apie grūdus ir aliejinių augalų sėklas teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka (taikoma pareiškėjams, auginantiems javus ir gaunantiems paramą grūdų saugojimo bokštų ir (arba) grūdų sandėliavimo gamybinių pastatų statybai).

22. Pareiškėjas, gaunantis lengvatinę paskolą pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, prisiima įsipareigojimus, nurodytus šių Taisyklių 21.4, 21.5, 21.7, 21.10, 21.12 ir 21.22 papunkčiuose.

VIII SKYRIUS INVESTICINĖS PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS

23. Pagal šių Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius suteikiamos investicinės paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

24. Pagal priemonės veiklos sritį:

24.1. kai vykdoma Taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta veikla:

24.1.1. gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose finansuojama 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.1.1.1. padidinamas 20 proc. punktų jauniems ūkininkams (fiziniai asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) ir turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos), pateikusiems paramos paraišką penkerių metų laikotarpiu nuo įsisteigimo dienos, kaip nustatyta Taisyklių 20.29 papunktyje;

24.1.1.2. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.14 papunktyje;

24.1.1.3. padidinamas 20 proc. pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių. Pareiškėjo ūkis laikomas esančiu vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo žemės ūkio paskirties žemės ploto arba kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių žemės ūkio paskirties žemės ploto yra šiose vietovėse (vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Programos priemonės

„Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“. Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, žemės ūkio paskirties žemės plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą žemės ūkio naudmenų plotą (ŽŪN);

24.1.1.4. didžiausias paramos intensyvumas jauniems ūkininkams, kaip nustatyta Taisyklių 20.29 papunktyje, pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.14 papunktyje, pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kaip nustatyta Taisyklių 24.1.1.3 papunktyje, negali viršyti 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

24.1.2. augalininkystės sektoriuje finansuojama 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.1.2.1. padidinamas 20 proc. punktų jauniems ūkininkams (fiziniai asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) ir turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos), pateikusiems paramos paraišką penkerių metų laikotarpiu nuo įsisteigimo dienos, kaip nustatyta Taisyklių 20.29 papunktyje;

24.1.2.2. padidinamas 20 proc. pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kaip nustatyta Taisyklių 24.1.1.3 papunktyje;

24.1.2.3. didžiausias paramos intensyvumas jauniems ūkininkams, kaip nustatyta Taisyklių 20.29 papunktyje, pareiškėjams, ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kaip nustatyta Taisyklių 24.1.1.3 papunktyje, negali viršyti 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

24.2. kai vykdoma Taisyklių 10.2 papunktyje nurodyta veikla, finansuojama 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo). Paramos intensyvumas skaičiuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:

24.2.1. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, kaip nustatyta

Taisyklių 21.14 papunktyje, vieno iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdoje (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose);

24.2.2. padidinamas 20 proc. punktų pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie patys užsiima žemės ūkio produktų gamyba ir įgyvendina kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.14 papunktyje, savo valdoje (taikoma tik gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriuose);

24.2.3. didžiausias paramos intensyvumas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, nurodytiems Taisyklių 24.2.1 ir 24.2.2 papunkčiuose, įgyvendinantiems kolektyvines investicijas, negali viršyti 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo);

24.3. didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

24.3.1. projektui negali viršyti 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama pagal Taisyklių 9.1 papunktį;

24.3.2. projektui negali viršyti 600 000 Eur (šeši šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama pagal Taisyklių 9.1 papunktį ir kai (pasirenkamas vienas iš nurodytų variantų):

24.3.2.1. pateiktame projekte numatyta įgyvendinti kolektyvines investicijas, kaip nustatyta Taisyklių 21.14 papunktyje;

24.3.2.2. pateiktame projekte statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto išlaidos, įskaitant statybines medžiagas, pastatų ir (arba) statinių funkcionavimui būtiną infrastruktūrą, išskyrus kelius, ir (arba) pastatų funkcionavimui užtikrinti būtiną įrangos įsigijimo išlaidos projekto vertėje sudaro daugiau kaip 75 proc. visų projekto investicijų vertės (be PVM). Tuo atveju, kai statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto išlaidos, įskaitant statybines medžiagas, pastatų ir (arba) statinių funkcionavimui būtiną infrastruktūrą, išskyrus kelius, ir (arba) pastatų funkcionavimui užtikrinti būtiną įrangos įsigijimo išlaidos projekto vertėje sudaro mažiau kaip 75 proc. visų projekto investicijų vertės (be PVM), paramos suma projektui negali viršyti 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų);

24.3.3. projektui negali viršyti 500 000 Eur (penki šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama ir lengvatinė paskola pagal Taisyklių 9.2 papunktį. Nustatytoje paramos sumoje didžiausia leistina investicinės paramos suma negali viršyti 300 000,00 Eur, kaip nustatyta Taisyklių 24.3.1 papunktyje, ir didžiausia leistina lengvatinės paskolos suma negali viršyti 200 000,00 Eur;

24.3.4. projektui negali viršyti 800 000 Eur (aštuoni šimtai tūkstančių eurų), kai teikiama investicinė parama ir lengvatinė paskola pagal Taisyklių 9.2 papunktį. Nustatytoje paramos sumoje didžiausia leistina investicinės paramos suma negali viršyti 600 000 Eur, kaip nustatyta Taisyklių 24.3.2 papunktyje, ir didžiausia leistina lengvatinės paskolos suma negali viršyti 200 000 Eur;

24.3.5. 2014–2020 metų programos laikotarpiu, įskaitant 2021–2022 metų pereinamąjį laikotarpį, ir įskaitant lengvatinę paskolą, nurodytą Taisyklių 24.3.3 ir 24.3.4 papunkčiuose, negali viršyti 900 000 Eur (devyni šimtai tūkstančių eurų) arba 1 100 000 Eur (vienas milijonas vienas šimtas tūkstančių eurų), arba 2 300 000 Eur (du milijonai trys šimtai tūkstančių eurų Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) lėšomis finansuojamiems projektams), kai pateiktoje paramos paraiškoje prašoma suteikti lengvatinę paskolą.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

25. Susijusių įmonių, sutuoktinių didžiausia bendra gauta paramos suma 2014–2020 metų programos laikotarpiu, įskaitant 2021–2022 metų pereinamąjį laikotarpį, pagal priemonės veiklos sritį negali viršyti 1 300 000 Eur (vienas milijonas trys šimtai tūkstančių eurų) arba 1 500 000 Eur (vienas milijonas penki šimtai tūkstančių eurų), arba 2 700 000 Eur (du milijonai septyni šimtai tūkstančių eurų Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) lėšomis finansuojamiems projektams), kai pateiktoje paramos paraiškoje prašoma suteikti lengvatinę paskolą. Susijusių įmonių, kai paraišką teikia juridinis asmuo, didžiausia bendra gauta paramos suma ribojama tik tarp pareiškėjo daugiau kaip 50 procentų įmonės akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą įmonės kapitale žyminčių kapitalo dalių valdančių asmenų ir (arba) valdymo organo narių (šio punkto reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

26. Pareiškėjas per vieną kvietimą teikti paramos paraiškas gali pateikti tik vieną paramos paraišką, pagal vieną iš Taisyklių 10.1–10.2 papunkčiuose nurodytų veiklų ir tik pagal vieną iš šių Taisyklių 11 punkte nurodytų specializuotų žemės ūkio sektorių.

27. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektų pagal kitas investicines Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis (punkto reikalavimas netaikomas, kai prašoma suteikti tik lengvatinę paskolą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

28. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį pagal Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“, priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ ir veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“, priemonės „Parama investicijoms į

prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sričiai „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“, priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sričiai „Prevencinių priemonių taikymas prieš vilkų ūkiniams gyvūnams daromą žalą“, priemonės „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ veiklos sričiai „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas žemės ūkio sektoriuje“ ir kai prašoma suteikti tik lengvatinę paskolą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

29. Jei pareiškėjas naudoja kreditą įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas NPI už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisyklės, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomos (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 24 punkte nustatytų dydžių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

IX SKYRIUS

PASKOLOS SĄLYGOS IR PARAMOS INTENSIVUMAS

30. Pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius teikiamoms lengvatinėms paskoloms taikomos šios sąlygos:

30.1. didžiausia paskolos suma vienam paskolos gavėjui negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų);

30.2. ilgiausias paskolos laikotarpis – 5 metai nuo paskolos sutarties su finansų tarpininku pasirašymo;

30.3. metinė palūkanų norma yra nustatoma NPI ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje dėl paskolų teikimo;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

30.4. papildomos paskolos teikimo ir grąžinimo sąlygos yra nustatomos NPI ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje dėl paskolų teikimo.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

31. Kai vadovaujantis Taisyklių 9.2 papunkčiu pareiškėjas tam pačiam projektui įgyvendinti kreipiasi ir investicinės paramos, ir lengvatinės paskolos, laikantis Finansinių priemonių taisyklių 49 punkto nuostatų, bendras paramos dydis (sumine ir procentine išraiška) negali viršyti didžiausio leistino paramos intensyvumo, nustatyto šių Taisyklių 24.1–24.2 papunkčiuose, ir didžiausios leistinos paramos sumos, nustatytos šių Taisyklių 24.3 papunktyje:

31.1. paramos suma projektui apskaičiuojama sudedant investicinės paramos sumą (subsidią) ir lengvatinės paskolos, apskaičiuotos kaip Bendrasis subsidijos ekvivalentas (toliau – BSE), sumą. Paskolos BSE apskaičiuojamas vadovaujantis Finansinių priemonių taisyklių 51 punktu ir pagal metodiką, nustatytą Europos Komisijos įgyvendinimo reglamento Nr. (ES) 964/2014 II priede: *Apskaičiuotas BSE = paskolos nominali suma (EUR) × (finansavimo išlaidos (pagal standartinę praktiką) + rizikos išlaidos (pagal standartinę praktiką) – visi su programos įnašu susiję mokesčiai, vadovujančiosios institucijos priskaičiuoti finansų tarpininkui) × vidutinė svertinė paskolos trukmė (metais) × rizikos pasidalijimo norma);*

31.2. bendras paramos intensyvumas skaičiuojamas viso projekto lygiu ir investicijų lygiu (neįtraukiant pagalbos apyvartiniam kapitalui). Abiem atvejais turi būti neviršytas didžiausias leistinas paramos intensyvumas, nustatytas šių Taisyklių 24.1–24.2 papunkčiuose. Paramos intensyvumas projekto lygiu yra apskaičiuojamas pagal formulę: *Paramos projektui intensyvumas, proc. = (investicinės paramos suma + paskolos dalies, skirtos investicijoms, suma, išreikšta BSE + paskolos dalies, skirtos apyvartiniam kapitalui, suma, išreikšta BSE) / visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų*. Paramos intensyvumas investicijų lygiu skaičiuojamas pagal formulę: *Paramos investicijoms intensyvumas, proc. = (investicinės paramos suma + paskolos dalies, skirtos investicijoms, suma, išreikšta BSE) / visų tinkamų finansuoti investicijų vertės*.

X SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

32. Projekto, kuriam skiriama investicinė parama pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali viršyti 36 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Paskutinis mokėjimo prašymas turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

TAR pastaba. 32 punktas taikomas ir paramos paraiškoms, kurios pateiktos iki 2023-03-09 įsakymo Nr. 3D-140 įsigaliojimo (2023-03-10)

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

33. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, teikiamoje pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas (visa įranga, visi įrengimai ir visos

transporto priemonės) bus įsigijamas finansinės nuomos (lizingo) būdu, projekto įgyvendinimo trukmė nuo paramos sutarties pasirašymo dienos negali būti ilgesnė kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

34. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla.

35. Projektui, kuriam teikiama investicinė parama (negrąžintina subsidija) pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, taikomi šie išlaidų tinkamumo reikalavimai:

35.1. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas, nurodytas Taisyklių 37 ir(arba) 38 punktuose, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai ir (arba) galimų tiekėjų interneto tinklalapių ekrano nuotraukos su nurodytomis kainomis (angl. „Print Screen“) (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros (pirkimų dokumentų kopijos turi būti pateiktos kartu su paramos paraiška) arba teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai, tiekėjų komercinių pasiūlymų pateikti nereikia). Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) ar darbų kaina yra 10 ir daugiau proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai (netaikoma, kai teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai);

35.2. tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numato investuoti į naujos (-ų) pieno ūkio fermos (-ų) (pieno ūkio ferma – pieninių veislių karvių laikymo ferma) arba naujo (-ų) plokščiadugnio (-ų) grūdų saugojimo bokšto (-ų) statybą, šių investicijų tinkamų finansuoti išlaidų vertė apskaičiuojama tik pagal fiksuotuosius įkainius (netaikoma naujo (-ų) plokščiadugnio (-ų) grūdų saugojimo bokšto (-ų) pamatų statybai), kuriuos nustatė Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas pagal Tinkamų finansuoti išlaidų (kai kurių naujų gamybinių pastatų ir inžinerinių statinių statybos) pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ standartinių fiksuotųjų įkainių reikšmių nustatymo metodiką. Taikomi fiksuotieji įkainiai (be PVM):

35.2.1. naujoms pieno ūkio fermoms – fermos ploto vieno kvadratinio metro (1 m²) statybos fiksuotasis įkainis yra:

35.2.1.1. nuo 2022 metų rugpjūčio 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. priimtoms paramos paraiškoms 227,13 Eur už 1 m² (fiksuošanas įkainis nustatytas statybos darbams, kuriems priskiriamos šios darbų grupės: žemės darbai, pamatų, grindų, sienų (įskaitant duris, langus ir vartus) ir stogo įrengimas, aplinkos tvarkymo darbai, vandentiekio ir elektros įrengimo darbai). Darbų grupėms nustatyti fiksuotieji įkainiai yra: žemės darbai – 8,13 Eur už 1 m²; pamatai – 21,32 Eur už 1 m²; grindys – 49,74 Eur už 1 m²; sienos (įskaitant duris, langus ir vartus) – 67,61 Eur už 1 m²; stogo įrengimas – 56,71 Eur už 1 m²; aplinkos tvarkymo darbai – 6,13 Eur už 1 m²; vandentiekio įrengimas – 4,75 Eur už 1 m²; elektros įrengimas – 12,74 Eur už 1 m²;

35.2.1.2. nuo 2023 metų kovo 1 d. priimtoms paramos paraiškoms 272,56 Eur už 1 m² (fiksuošanas įkainis nustatytas statybos darbams, kuriems priskiriamos šios darbų grupės: žemės darbai, pamatų, grindų, sienų (įskaitant duris, langus ir vartus) ir stogo įrengimas, aplinkos tvarkymo darbai, vandentiekio ir elektros įrengimo darbai). Darbų grupėms nustatyti fiksuotieji įkainiai yra: žemės darbai – 9,76 Eur už 1 m²; pamatai – 25,58 Eur už 1 m²; grindys – 59,69 Eur už 1 m²; sienos (įskaitant duris, langus ir vartus) – 81,14 Eur už 1 m²; stogo įrengimas – 68,06 Eur už 1 m²; aplinkos tvarkymo darbai – 7,35 Eur už 1 m²; vandentiekio įrengimas – 5,70 Eur už 1 m²; elektros įrengimas – 15,28 Eur už 1 m²;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

35.2.2. naujiems plokščiadugniams grūdų saugojimo bokštams – bokšto talpos tūrio vieno kubinio metro (1 m³) statybos fiksuotasis įkainis yra 109,26 Eur už 1 m³ (fiksuošanas įkainis nustatytas plokščiadugnio grūdų saugojimo bokšto minimaliai komplektacijai, kurią sudaro: viršutinio lygio jutiklis, fiksuojantis bokšto pripildymą, vidinės ir išorinės kopėčios su turėklais, durelės bokšto stoge ir sienoje, ventiliavimo sistema su ventiliatoriumi (7,5–11,0 kW), grūdų temperatūros matavimo sistema su skaitmeniniu temperatūros nustatymo prietaisu, perforuotos grindys (visas plotas), grūdų pakrovimo įrenginiai, grūdų iškrovimo sistema (grūdų išvalymo sraigtinis transporteris, besisukantis ratu, sraigtinis transporteris, iškraunantis bokštą. Plokščiadugnio grūdų saugojimo bokšto pamatų įrengimo išlaidos į fiksuotąjį įkainį neįskaitytos).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

35.3. perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindinės techninės savybės apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį (netaikoma, kai teisės aktu yra nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai).

35.4. jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška;

35.5. kai paramos paraiška pateikta pagal Taisyklių 9.2 papunktį, tai pačiai investicijai finansuoti gali būti skirta investicinė parama (negražintina subsidija) ir lengvatinė paskola.

36. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

36.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

36.2. realiai suplanuotos, pagrįstos, atitinkančios pareiškėjo viso ūkio gamybinį potencialą (pvz.: valdomą žemės plotą, ūkinių gyvūnų skaičių ir pan.) ir neviršijančios vidutinių rinkos (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai) kainų (investicijų atitiktį ūkio gamybiniam potencialui pareiškėjas turi pagrįsti Taisyklių 1 priedo VI skyriuje „Tinkamos finansuoti projekto išlaidos“ ir kartu prie su paraiška teikiamų dokumentų, kai įsigyjama žemės ūkio technika, pridėti skaičiavimus, pagrindžiančius įsigijamos žemės ūkio technikos pajėgumo atitiktį ūkio gamybiniam potencialui);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

36.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal šių Taisyklių 37 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai), nustatytų teisės aktuose;

36.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

36.5. faktiškai padarytos ir į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

36.6. finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigijamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, įsigijamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama;

36.7. jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja žemės ūkio technika ar transporto priemonės, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.1 ir 37.5 papunkčiuose, buvo įregistruotos juridinio asmens, vykdančio žemės ūkio technikos ar transporto priemonių pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti to juridinio asmens rašytinį patvirtinimą, kad žemės ūkio technika ar transporto priemonė nebuvo eksploatuota;

36.8. išlaidos ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.2, 37.7, 37.8 ir 37.9.1 papunkčiuose, finansuojamos tik tuo atveju, jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo yra parengęs ir su paramos paraiška

pateikia biologinio saugumo priemonių taikymo ir tam reikalingų investicijų planą dėl biologinio saugumo priemonių ūkinių gyvūnų laikymo vietose ir planas yra suderintas su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniu padaliniu.

37. Kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius kaip investicinė parama (negražintina subsidija), tinkamos finansuoti išlaidos yra:

37.1. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga (prie įrangos kategorijos negali būti priskirtos jokios transporto priemonės, nurodytos Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai). Žemės ūkio įranga laikoma įranga, susijusi su žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant melioracijos griovių priežiūros įrangą. Prie žemės ūkio įrangos kategorijos nepriskiriama įvairi įranga, kuri iš dalies gali būti naudojama ir žemės ūkio gamyboje, tačiau yra pagaminta įvairių ūkio šakų arba kitoms reikmėms (pavyzdžiui, kuro talpyklos, elektros generatoriai, elektros transformatoriai, vandens cisternos ir pan.);

37.2. nauja įranga, būtina žemės ūkio sektoriaus ūkinių gyvūnų gerovei ir (arba) biologiniam saugumui užtikrinti. Remiamos investicijos ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti: dezinfekciniai kilimėliai, higieniniai praėjimai (higieniniai šliuzai), transporto priemonių dezinfekavimo įranga, tinklai nuo vabzdžių ant angų ir pan., šalutinių gyvūninių produktų laikymo šaldytuvai ir šaldymo / vėsavimo kameros;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

37.3. nauji technologiniai įrengimai, skirti žemės ūkio sektoriaus pirminiams žemės ūkio produktams apdoroti ir (arba) perdirbti ir (arba) paruošti realizacijai (pvz.: pieno priėmimo–separavimo–terminio apdorojimo linija, sūrinių gamybos linija, skerdienos išpjaujimo linija, mėsos gaminių gamybos linija, daržovių šaldymo linija, sulčių gamybos linija ir pan.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

37.4. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, susijusi su įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymu;

37.5. naujos N, O ir SL kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, skirtos projekto reikmėms. Parama įsigyti N₁ klasės transporto priemonę kroviniams vežti teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinų skyrius atskirtas stacionaria pertvara ir jame nėra langų;

37.6. projekte numatyta veikla žemės ūkio sektoriuje vykdyti būtinų pastatų ir (arba) statinių (išskyrus šių Taisyklių 37.9 papunktyje nurodytus statinius) nauja statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ar paprastas remontas. Paprastas remontas remiamas tik tuo atveju, kai saulės energijos šviesos elektrinės (nepriklausomai nuo jos įrengtosios galios) elementai, kurie yra montuojami ant esamo (užbaigto statyti) pastato stogo, yra tinkami kaip paprastas remontas (ši nuostata taikoma ir nuo 2022 metų rugpjūčio 1 d. pateiktoms paraiškoms). Naujų žieminių šiltnamių statyba yra remiama tik tuo atveju, jei pareiškėjo valdoje yra pastatytų žieminių šiltnamių, kuriuose vykdoma veikla ne mažiau kaip 10 mėnesių per kalendorinius metus (žieminis šiltnamis – pagal nustatyta tvarka parengtą projektą pastatytas statinys, registruotas Nekilnojamojo turto registre ir (arba) Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, uždengtas stiklo, polietileno arba polikarbonato danga su sumontuota veikiančia stacionaria šildymo ir automatinė laistymo ir tręšimo sistema). Statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį, kaip nurodyta Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

37.7. gyvulininkystės sektoriaus ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti reikalingų statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Remiami statiniai: tvora su vartais, tvora be vartų, gyvūnų pakrovimo rampa, nuosavų transporto priemonių lauko plovykla (su dezinfekavimu), dezinfekciniai barjerai transporto priemonėms, šalutinių gyvūninių produktų šaldymo / vėsinimo patalpa, pašarų laikymo patalpos (sandarios, apsaugotos);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

37.8. naujos statybinės medžiagos. Statybinių medžiagų įsigijimas finansuojamas tik tuo atveju, kai projekte numatyta veikla žemės ūkio sektoriuje vykdyti būtinų pastatų ir (arba) statinių, įskaitant ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti reikalingus statinius, statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbai atliekami ūkio būdu;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

37.9. infrastruktūra valdoje, jei ji susijusi su žemės ūkio sektoriaus žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) apdorojimu, ir (arba) perdirbimu ir paruošimu realizacijai:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

37.9.1. kelių, įskaitant gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti būtinus kelius, įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

37.9.2. vietinio vandentiekio ir vietinės kanalizacijos sistemų įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

37.9.3. artezinių gręžinių, laistymo įrenginių įrengimas, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, 46 straipsnio 4, 5 ir 6 dalių reikalavimais;

37.10. daugiamečių augalų įsigijimas ir jų sodinimo darbai (rangos būdu);

37.11. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų). Projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis.

38. Kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius lengvatinės paskolos forma, tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra:

38.1. investicijos į materialųjį turtą, būtiną veiklai žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

38.1.1. žemės neužstatytos ir (arba) užstatytos statiniais ir (arba) pastatais pirkimas. Žemės pirkimo išlaidos turi sudaryti ne daugiau nei 10 proc. visos paskolos sumos;

38.1.2. gamybinių pastatų ir (arba) statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas;

38.1.3. gamybinių pastatų ir (arba) statinių pirkimo išlaidos;

38.1.4. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga;

38.1.5. nauji technologiniai įrengimai, skirti žemės ūkio sektoriaus pirminiems žemės ūkio produktams apdoroti ir (arba) perdirbti ir (arba) paruošti realizacijai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

38.1.6. naujos N, O ir SL kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, skirtos projekto reikmėms ir būtinos žemės ūkio produktams vežti;

38.1.7. kiti nauji įrenginiai, įranga, prietaisai ir įrankiai, skirti veiklai žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

38.2. investicijos į nematerialųjį turtą:

38.2.1. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, skirta veiklai žemės ūkio sektoriuje vykdyti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

38.2.2. patentų, licencijų, autorių teisių, prekės ženklų įsigijimas;

38.3. investicijos į biologinį turtą:

38.3.1. vienmečių ir daugiamečių augalų pirkimas;

38.3.2. ūkinių gyvūnų pirkimas;

38.4. finansavimas apyvartiniam kapitalui papildyti. Paskolos dalis, skiriama apyvartinio kapitalo finansavimui, negali sudaryti daugiau kaip 30 procentų paskolos lėšomis tinkamų finansuoti investicijų vertės (*Pavyzdys: Projekto vertė yra 500 000 Eur. Paskolos lėšomis tinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 450 000 Eur, o paskolos gavėjas kreipėsi į finansų tarpininką dėl 300 000 Eur paskolos suteikimo. Šiuo atveju didžiausia galima finansavimo dalis apyvartiniam kapitalui sudarys 135 000 Eur., t. y. 30 procentų tinkamų finansuoti išlaidų sumos, o ne nuo paskolos vertės*). Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra:

38.4.1. trumpalaikis turtas (medžiagos, sėklos, pašarai, trąšos, augalų ir gyvūnų apsaugos priemonės, degalai ir tepalai, atsarginės dalys ir kt.);

38.4.2. darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai;

38.4.3. su ūkio veikla susiję mokesčiai ir einamosios išlaidos (turto mokestis, turto nuoma, turto draudimo išlaidos, komunalinės išlaidos, administravimo išlaidos, anksčiau sudarytų paskolų, jei jos nebuvo finansuotos ES lėšomis, palūkanos ir kt.);

38.4.4. debitoriniai įsipareigojimai ir kitos apyvartinės išlaidos, būtinos ūkinei veiklai vykdyti;

38.5. išlaidos PVM, sumokėtam už prekes ar paslaugas, susijusias su investicijomis į materialųjį, nematerialųjį ar biologinį turtą.

39. Netinkamos finansuoti išlaidos:

39.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla;

39.2. susijusios su alkoholinių gėrimų gamyba;

39.3. investicijos į turtą, kurio valdymo, naudojimo ar disponavimo teisė pareiškėjui apribota (pvz., turtas areštuotas);

39.4. kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius investicinės paramos forma (negrąžintina subsidija), netinkamos finansuoti išlaidos, be nurodytų šių Taisyklių 39.1–39.3 papunkčiuose, taip pat yra:

39.4.1. trumpalaikis turtas, išskyrus Taisyklių 37.8 papunktyje nurodytą turtą;

39.4.2. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimų tvarkos, išskyrus atvejus, kai teisės aktu yra nustatyti fiksuotieji įkainiai;

39.4.3. susijusios su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

39.4.4. žemės ūkio gamybos teisių ir teisių į išmokas įsigijimas;

39.4.5. vienmečių augalų įsigijimas ir tų augalų sodinimas;

39.4.6. traktoriai, įskaitant T3 kategorijos traktorius (netaikoma gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriams);

TAR pastaba. 39.4.6. papunktis taikomas paramos paraiškoms, kurių teikimo laikotarpis prasidės po 2023 m. rugsėjo 4 d.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

39.4.7. naujų mėšlidžių ir (arba) srutų kauptuvų statyba, išskyrus, kai parama teikiama Taisyklių 20.29 papunktyje nurodytu atveju ir tuo atveju, kai pateiktame projekte pareiškėjas numato pradėti vykdyti gyvulininkystės veiklą arba plėsti vykdomą gyvulininkystės veiklą (pateiktame projekte numatyta padidinti valdoje laikomų ūkinių gyvūnų skaičių. Šiuo atveju remiama naujų mėšlidžių ir (arba) srutų kauptuvų, kurių talpos būtinos užtikrinant tik pareiškėjo projekte numatytą padidinti ūkinių gyvūnų skaičiaus mėšlo ir (arba) srutų kaupimą ir laikymą, statyba);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.4.8. gyvūnų įsigijimas;

39.4.9. susijusios su kalėdinių eglių auginimu;

39.4.10. viršijančios Ministerijos nustatytus fiksuotuosius įkainius;

39.4.11. kuro talpyklos, elektros generatoriai, elektros transformatoriai, vandens cisternos, bioreaktoriai. Elektros generatoriaus įsigijimas gali būti finansuojamas tuo atveju, jei jo galia yra ne didesnė kaip 120 KW ir jo įsigijimas būtinas gamybos procesui užtikrinti nepertraukiamą elektros energijos tiekimą, įvykus elektros energijos tiekimo sutrikimams;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.4.12. išlaidos, kurių technines savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai, markė ir modelis skiriasi nuo nurodytųjų paramos sutartyje, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 35.3 papunkčio nuostatas, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas pateikia įrodymo dokumentus, kad tam tikrų parametrų, markės ar modelio prekės jau negaminamos;

39.4.13. saulės baterijos, saulės kolektoriai, saulės moduliai, biodujų jėgainės, geotermio šildymo įranga, išskyrus atvejus, kai nurodytos investicijos susijusios su valdos gamybinių poreikių tenkinimu (pardavimui skirta energija neremiamą);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.4.14. narvai paukščiams laikyti (taikoma paukštininkystei);

39.4.15. žemės ūkio technika ir įranga, išskyrus purkštuvus ir trąšų barstytuvus, susijusius su tiksliuoju ūkininkavimu (prie tiksliojo ūkininkavimo priskiriamos skaitmeninės technologijos, siekiant tiksliai naudoti tik trąšas arba augalų apsaugos produktus įvertinant geografinę padėtį ir augalų poreikį), N, N1 ir O kategorijų transporto priemonės (netaikoma gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ir uogininkystės sektoriams);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-479](#), 2022-08-02, paskelbta TAR 2022-08-02, i. k. 2022-16485

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.4.16. tiesioginės ir juostinės sėjamosios (taikoma visuose žemės ūkio sektoriuose);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.4.17. žemės ūkio produktams sandėliuoti skirtos dėžės ir konteineriai;

39.4.18. išlaidos ūkinių gyvūnų biologiniam saugumui užtikrinti, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 37.2, 37.7, 37.8 ir 37.9.1 papunkčiuose, paukštininkystės ir kiaulininkystės sektoriuose;

39.4.19. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš investicinės paramos (negrąžintinos subsidijos) lėšų;

39.4.20. prekės, kurių kilmės šalis ir / arba kurios pagamintos Rusijos Federacijoje, Baltarusijos Respublikoje, Rusijos Federacijos aneksuotame Kryme, Moldovos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamoje Padniestrės teritorijoje, Sakartvelo Vyriausybės nekontroliuojamose Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose, tai pat paslaugos bei darbai, atlikti šių šalių paslaugų ar darbų teikėjų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

39.5. kai parama teikiama pagal Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius lengvatinės paskolos forma, netinkamos finansuoti išlaidos yra:

39.5.1. šių Taisyklių 39.1–39.3 papunkčiuose nurodytos išlaidos;

39.5.2. esamų paskolų refinansavimo išlaidos;

39.5.3. išlaidos, skirtos asmeniniam turtui, nesusijusiam su ūkine veikla, įsigyti.

XI SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

40. Paramos paraiškos formos nustatytos Taisyklių 1 priede (pildoma, kai prašoma paramos pagal Taisyklių 9.1 arba 9.2 papunkčius), 2 priede (pildoma, kai prašoma paramos pagal Taisyklių

9.3 papunktį) ir skelbiamos Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lt ir www.nma.lt.

41. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priedo XVIII skyriuje ir Taisyklių 2 priedo XIV skyriuje ir (toliau – pateikiami dokumentai), turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir pateikiami dokumentai nepriimami.

42. Paramos paraiška ir su paramos paraiška teikiami dokumentai Agentūrai turi būti pateikiami užpildant ŽŪMIS elektroninę dokumento formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS portalo interneto prieigoje adresu <https://zumis.lt> Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

43. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Paramos paraiškų vertinimas negali trukti ilgiau kaip 2 mėnesius nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. Į šį terminą įskaičiuojamas paramos paraiškų pirmumo eilei sudaryti Administravimo taisyklių 50¹ punkte nustatytas laikas, paklausimų siuntimo, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Jeigu paramos paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, paramos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 1 mėnesį nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos, kai taikomas ribotos trukmės kvietimas teikti paramos paraiškas, arba nuo paraiškos užregistravimo Agentūroje dienos, kai taikomas tęstinis kvietimas teikti paramos paraiškas. Į šį terminą įskaičiuojamas paklausimų siuntimo, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Ministerijos sprendimu paramos paraiškų vertinimo terminas gali būti pratęstas.

TAR pastaba. 43. punktas taikomas paramos paraiškoms, kurių teikimo laikotarpis prasidės po 2023 m. rugsėjo 4 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

43¹. Kai paramos paraiškos pagal Taisyklių 9.3 papunktį teikiamos taikant tęstinį kvietimą teikti paraiškas, pasiekus paramos paraiškų priėmimo etapui skirtą lėšų sumą (dotacijos arba lengvatinės paramos forma), paramos paraiškų priėmimas stabdomas tokia tvarka:

43¹.1. Agentūra, nustačiusi, kad yra pasiekta paraiškų priėmimo etapui skirta lėšų suma, kitą darbo dieną apie šį faktą paskelbia Agentūros interneto svetainėje ir informuoja Ministeriją. Informaciniame pranešime apie paraiškų priėmimo stabdymą turi būti nurodytas galutinis paraiškų priėmimo momentas (data, valanda), kuris negali būti vėlesnis nei tos pačios dienos 23:59 val.;

43¹.2. paraiškos, pateiktos nuo informacinio pranešimo paskelbimo iki jame nurodyto galutinio paraiškų priėmimo momento, yra priimanamos ir vertinamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka;

43¹.3. paraiškos, pateiktos po informaciniame pranešime nurodyto galutinio paraiškų priėmimo momento, nepriimamos ir nevertinamos;

43¹.4. Agentūra atlieka visų iki paraiškų priėmimo stabdymo momento gautų paramos paraiškų tinkamumo skirti paramą vertinimą Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

TAR pastaba. 43.¹ punktas taikomas paramos paraiškoms, kurių teikimo laikotarpis prasidės po 2023 m. rugsėjo 4 d.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

44. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ ATRANKOS VERTINIMAS

45. Investicinės paramos (negražintina subsidija) paraiškų, pateiktų pagal Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčius, atrankos vertinimas atliekamas pieninės galvijininkystės, mėsinės gyvulininkystės, įskaitant mėsinės galvijininkystės, avininkystės, ožkininkystės, triušininkystės, kiaulininkystės, paukštininkystės, įskaitant kiaušinių gamybą, ir kitų gyvulininkystės sektorių, sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ir kitų augalininkystės sektorių lygmeniu pagal atitinkamam sektoriui nustatytus atrankos kriterijus. Paramos paraiškų pirmumo eilės sudaromos pagal Taisyklių 11 punkte nurodytus žemės ūkio sektorius. Paramos paraiškų atrankos vertinimas ir paramos paraiškų pirmumo eilių sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka ir pagal žemės ūkio ministro įsakymu atitinkamam žemės ūkio sektoriui skirtą paramos sumą. Jeigu įvertinus visų to paties kvietimo metu pagal atitinkamą žemės ūkio sektorių gautų paramos paraiškų atitiktį atrankos kriterijams nustatoma, kad tik daliai vienodą atrankos balų skaičių gavusioms paramos paraiškoms užtenka atitinkamam žemės ūkio sektoriui žemės ūkio ministro įsakymu skirtos paramos sumos, Agentūra Administravimo taisyklių nustatyta tvarka kreipiasi į Ministeriją dėl šių paraiškų finansavimo galimybių. Sprendimą priima Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos valdymo komitetas (toliau – PVK). PVK gali nuspręsti skirti papildomų lėšų atitinkamo žemės ūkio sektoriaus visoms vienodą atrankos kriterijų balų skaičių gavusioms paramos paraiškoms finansuoti ir (arba) perskirstyti kitiems žemės ūkio sektoriams skirtus ir nepanaudotus paramos lėšų likučius, juos skiriant šioms paraiškoms finansuoti. Jeigu PVK nusprendžia skirti papildomų lėšų ir (arba) perskirstyti kitų žemės ūkio sektorių nepanaudotus lėšų likučius vienodą atrankos kriterijų balų skaičių gavusioms paramos paraiškoms finansuoti, Ministerija keičia žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą paramos sumą. Paramos paraiškos, kurioms pagal suteiktus atrankos kriterijų balus nepakanka atitinkamam žemės ūkio sektoriui skirtos paramos sumos, Agentūros sprendimu

atmetamos, nevertinamas jų tinkamumas, jos neteikiamos svarstyti projektų atrankos komitetui. Paramos paraiškoms, pateiktoms pagal Taisyklių 9.2 papunktį, kurioms finansuoti nepakanka investicinei paramai (negražintinai subsidijai) skirtų lėšų arba kurios nesurinko mažiausio privalomo atrankos balų skaičiaus, pareiškėjas gali atsisakyti investicinės paramos ir gauti lengvatinę paskolą, jei lėšų užtenka finansuoti lengvatinę paskolą paraiškoms, pateiktoms pagal Taisyklių 9.3 papunktyje nurodytą paramos formą, ir paraiškoms, pateiktoms pagal Taisyklių 9.2 papunktyje nurodytą paramos formą, kurioms pakanka ir iš dalies pakanka investicinės paramos lėšų, sudarytos paramos paraiškų pirmumo eilės paviešinimo dieną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

46. Pieninės galvijininkystės sektoriaus paramos paraiškų atrankos kriterijai:

46.1. pareiškėjo valdoje laikomų pieninių veislių karvių skaičius paramos paraiškos pateikimo dieną yra (nustatoma pagal Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis. Atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kuris superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, narių, atitinkančių Taisyklių 46.7 papunkčio reikalavimus, valdose laikomų vidutinis pieninių veislių karvių skaičius, apskaičiuotas sudedant visų pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių laikomų veislių karvių skaičių (paraiškos pateikimo dieną) ir padalijant jį iš visų pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių skaičiaus, atitinka vieną iš Taisyklių 46.1.1–46.1.3 papunkčiuose nurodytą pieninių veislių karvių skaičių (pateikiamas narių sąrašas, kuriame nurodyti kiekvieno kooperatyvo nario duomenys, valdos Nr. ir valdoje laikomų pieninių veislių karvių skaičius paraiškos pateikimo dieną):

46.1.1. nuo 10 iki 50 pieninių veislių karvių – suteikiami 25 balai;

46.1.2. nuo 51 iki 100 pieninių veislių karvių – suteikiama 20 balų;

46.1.3. nuo 101 iki 200 pieninių veislių karvių – suteikiama 15 balų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

46.2. pareiškėjas įsipareigoja padidinti pieno gamybą (suteikiama ne daugiau kaip 30 balų. Pasirenkamas tik vienas iš trijų gamybos plėtros variantų):

46.2.1. ūkiai, paraiškos pateikimo dieną laikantys iki 60 pieninių veislių karvių įskaitytinai (nustatoma pagal Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis), investuoja į naujų gamybinių pajėgumų (pieno fermos, kaip apibrėžta Taisyklių 35.2 papunktyje) su reikalingos veiklai vykdyti įrangos įsigijimu statybą, rekonstravimą arba kapitalinį remontą arba investuoja tik į pieno gamybai vykdyti

reikalingos įrangos (melžimo, gyvūnų šėrimo, gyvūnų priežiūros, fermos vėdinimo ir pan. įranga) įsigijimą:

46.2.1.1. po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtųjų ir penktųjų projekto kontrolės metų pabaigoje įsipareigoja laikyti ne mažiau kaip 75 pieninių veislių karves – suteikiama 20 balų;

46.2.1.2. po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtųjų ir penktųjų projekto kontrolės metų pabaigoje įsipareigoja laikyti ne mažiau kaip 150 pieninių veislių karvių – suteikiama 30 balų;

46.2.2. ūkiai, paraiškos pateikimo dieną laikantys 61 pieninių veislių karvę ir daugiau investuoja į naujų gamybinių pajėgumų (pieno fermos, kaip apibrėžta Taisyklių 35.2 papunktyje) su reikalingos veiklai vykdyti įrangos įsigijimu statybą, rekonstravimą arba kapitalinį remontą, arba investuoja tik į pieno gamybai vykdyti reikalingos įrangos (melžimo, gyvūnų šėrimo, gyvūnų priežiūros, fermos vėdinimo ir pan. įranga) įsigijimą:

46.2.2.1. po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtųjų ir penktųjų projekto kontrolės metų pabaigoje įsipareigoja padidinti pieninių veislių karvių skaičių daugiau kaip 30 proc. – suteikiama 20 balų;

46.2.2.2. po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtųjų ir penktųjų projekto kontrolės metų pabaigoje įsipareigoja padidinti pieninių veislių karvių skaičių daugiau kaip 60 proc. – suteikiama 30 balų;

46.2.3. įsipareigoja padidinti pieno gamybą (natūrine išraiška, skaičiuojama tonomis) po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtaisiais projekto kontrolės metais ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti pieno gamybos padidėjimą daugiau kaip 1 proc., lyginant su ataskaitiniais metais. Už kiekvieną gamybos padidinimą ketvirtaisiais projekto kontrolės metais 1 procentiniu punktu (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 20 balų;

46.3. pareiškėjas prisideda prie aplinkos taršos mažinimo – didžiausia suteikiamų balų suma negali viršyti 15 balų. Tuo atveju, kai (pasirenkamas tik vienas iš nurodytų variantų):

46.3.1. pareiškėjas dalyvauja (yra patvirtintas paramos gavėju) įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas (bent vieną) (atrankos balai suteikiami už priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas: „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Specifinių pievų tvarkymas“, „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Dirvožemio apsauga“, „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“,

„Ražienų laukai per žiemą“. Dalyvavimo nurodytose veiklose (veikloje) ŽŪN plotas turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (kai pareiškėjas dalyvauja nurodytose veiklose (veikloje), nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) – suteikiama 10 balų;

46.3.2. *Neteko galios nuo 2023-08-15*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

46.3.3. pareiškėjas vykdo pieno ekologinę gamybą arba kontroliuojančioje institucijoje yra registruotas kaip perėjimo prie ekologinio ūkininkavimo laikotarpio ūkis ir turi sertifikavimo institucijos išduotą ekologinės gamybos patvirtinimo dokumentą ir įsipareigoja iki projekto kontrolės pabaigos vykdyti pieno ekologinę gamybą (pareiškėjo valdoje laikomos pieninės karvės turi būti 100 proc. sertifikuotos pagal ekologinio ūkininkavimo reikalavimus (nustatoma pagal ekologinės gamybos patvirtinimo dokumente nurodytą subjekto pirmojo patikrinimo atlikimo dieną Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis) – suteikiama 15 balų;

46.3.4. pareiškėjas įsipareigoja vykdyti pieno ekologinę gamybą ir po projekto įgyvendinimo pabaigos antraisiais projekto kontrolės metais turėti sertifikavimo institucijos išduotą ekologinę gamybą patvirtinantį dokumentą ir ekologinę gamybą įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (pareiškėjo valdoje laikomos pieninės karvės turi būti 100 proc. sertifikuotos pagal ekologinio ūkininkavimo reikalavimus (nustatoma pagal ekologinės gamybos patvirtinimo dokumente nurodytą subjekto pirmojo patikrinimo atlikimo dieną Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis) – suteikiama 10 balų;

46.3.5. pareiškėjas vykdo gamybą pagal nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos (NKP) reikalavimus (pateikia patvirtinimo dokumentą) ir įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos – suteikiama 10 balų;

46.4. pareiškėjas naudoja ir (arba) investuoja į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių (ne mažiau kaip 15 proc. nuo visos suvartojamos energijos ataskaitiniais metais, kai energija naudojama ir (arba) investuojama į įrangą. Tuo atveju kai investuojama į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių, ataskaitiniais metais laikomi pirmieji kalendoriniai metai, einantys po įrangos įsigijimo metų) (kai energija naudojama, pateikiamas elektros ir (arba) šilumos energijos skirstymo operatoriaus išduotas dokumentas, patvirtinantis sugeneruotą ir suvartotą energijos kiekį ataskaitiniais metais) (balai suteikiami ir tuo atveju, kai investicijos atliktos (pateikiama šios įrangos pirkimo-pardavimo sutartis ir apmokėjimą įrodantis dokumentas) arba numatomos atlikti naudojant nuosavas lėšas ir (arba) kitų fondų lėšas (pateikiamas patvirtinimo dokumentas. Investicijos turi būti atliktos iki paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo) – suteikiami 5 balai;

46.5. pareiškėjas vykdo žemės ūkio veiklą vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių (atrankos balai suteikiami tuo atveju, kai pareiškėjo deklaruotos pievos ir ganyklos vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, sudaro ne mažiau kaip pusę šių vietovių deklaruoto ploto bei pievose ir ganyklose laikomų ūkinių gyvūnų skaičius yra didesnis kaip 0,25 sutartinio gyvulio (SG) 1 ha pievų ir ganyklų ploto šiose vietovėse (pareiškėjo valda laikoma esanti vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo ŽŪN ploto arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių ŽŪN ploto yra šiose vietovėse. Vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, įgyvendinimo taisyklės). Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ŽŪN plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą. SG rūšis ir skaičius 1 ha pievų ir ganyklų ploto nustatomas pagal Išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, įgyvendinimo taisyklėse nustatytą tvarką) – suteikiama 10 balų;

46.6. pareiškėjas yra ūkininkas, kuris paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresnis kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) – suteikiami 5 balai;

46.7. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys (atrankos balai už narystę suteikiami, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu vykdo ne mažiau kaip 1 metus iki paraiškos pateikimo ir įsipareigoja išlaikyti narystę kooperatyve bei vykdyti prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nario pajamos, gautos praėjusiais metais ir įsipareigojamos gauti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš kooperatyvui parduotų žemės ūkio produktų, superkamų kooperatyvo, turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų pajamų, gautų iš šių žemės ūkio produktų, parduotų visiems ūkio subjektams, taip pat kooperatyvui parduoto kiekvieno žemės ūkio produkto, superkamo kooperatyvo, kiekis sudaro daugiau kaip 50 procentų šio žemės ūkio produkto, parduoto visiems ūkio subjektams, kiekio; arba praėjusiais metais nupirktų ir įsipareigojamų nupirkti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo prekių ir (ar) paslaugų, parduodamų kooperatyvo, vertė turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų šių prekių ir paslaugų, nupirktų iš visų ūkio subjektų, vertės.) (pateikiami narystės pripažintame žemės ūkio kooperatyve ir prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su šiuo kooperatyvu patvirtinantys dokumentai (prekių (paslaugų)

pirkimo-pardavimo dokumentai, buhalterinės apskaitos pirkimų ir pardavimų žiniaraščiai) – suteikiami 5 balai;

46.8. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo daugiau kaip 50 proc. narių, atitinkančių Taisyklių 46.7 papunkčio reikalavimus, yra negavę paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. Pateikiamas negavusių paramos kooperatyvo narių sąrašas, kuriame nurodyti kooperatyvo nario asmens duomenys ir valdos Nr.) – suteikiami 5 balai.

47. Mėsinės galvijininkystės, kiaulininkystės, avininkystės, ožkininkystės, triušininkystės, paukštininkystės, įskaitant kiaušinių gamybą, ir kitų gyvulininkystės sektorių paramos paraiškų atrankos kriterijai:

47.1. pareiškėjas investuoja į pažangias ir inovatyvias technologijas, mažinančias šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisiją (investuojama į įrangą, skirtą mėšlo apdorojimui: investicijos į mėšlidžių dengimą (tentai arba kitokios rūšies dangos, skirtos mėšlo rezervuarų uždengimui), gerųjų bakterijų laistymo įranga, srutų rūgštinimo įranga, ventiliacijos sistemos su oro filtrais / biofiltrais, mėšlo įterpimo į dirvą įranga, amoniako surinkimo ir amoniako išskyrimą mažinančios investicijos (šildymo, vėdinimo sistemos, amoniako davikliai). Balai suteikiami:

47.1.1. jei pareiškėjas projekto apimtyje investuoja į šias technologijas, už kiekvieną ŠESD investicijų 1 procento dydžio vertę (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) bendroje projekto investicijų vertėje (be PVM) suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 10 balų;

47.1.2. jei pareiškėjas dviejų metų laikotarpiu iki paramos paraiškos pateikimo yra investavęs į šias technologijas nuosavas lėšas ar kitų fondų lėšas (pateikiama šių technologijų pirkimo–pardavimo sutartis ir apmokėjimą pagrindžiantis dokumentas. Atrankos balai nesuteikiami, jeigu įsigytas turtas yra priskiriamas trumpalaikiam turtui ir (arba) jeigu turto įsigijimo trukmė yra trumpesnė nei 1 mėnuo iki paramos paraiškos pateikimo dienos) – suteikiami 5 balai;

47.2. pareiškėjo valdos dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dieną yra mažesnis (valdos ekonominis dydis nustatomas kaip nurodyta Taisyklių 20.15 papunktyje. Atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kuris superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, narių, atitinkančių Taisyklių 47.9 papunkčio reikalavimus, vidutinis valdų ekonominis dydis, apskaičiuotas sudedant visų pripažinto

žemės ūkio kooperatyvo narių valdų ekonominius dydžius (paraiškos pateikimo dieną) ir padalijant jį iš visų pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių skaičiaus, atitinka vieną iš Taisyklių 47.2.1–47.2.3 papunkčiuose nurodytą valdos ekonominį dydį (pateikiamas kooperatyvo narių sąrašas, kuriame nurodyti kiekvieno kooperatyvo nario asmens duomenys, valdos Nr. ir valdos ekonominis dydis paraiškos pateikimo dieną). Kai valdos ekonominis dydis yra:

47.2.1. didesnis kaip 8 000 Eur iki 50 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 20 balų;

47.2.2. didesnis kaip 50 000 Eur iki 100 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 15 balų;

47.2.3. didesnis kaip 100 000 Eur iki 150 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

47.3. pareiškėjas įsipareigoja padidinti gamybą pagal remiamas veiklas (natūrine išraiška, skaičiuojama vienetais arba tonomis) po projekto įgyvendinimo pabaigos antraisiais (taikoma paukštininkystei, įskaitant kiaušinių gamybą) arba ketvirtaisiais projekto kontrolės metais (taikoma mėsinei galvijininkystei, avininkystei, ožkininkystei, triušininkystei, kiaulininkystei ir kitiems gyvulininkystės sektoriams, išskyrus paukštininkystę) ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti gamybos padidėjimą daugiau kaip 1 proc., lyginant su ataskaitiniais metais. Už kiekvieną gamybos padidinimą 1 procentiniu punktu (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 10 balų;

47.4. pareiškėjas prisideda prie aplinkos taršos mažinimo – didžiausia suteikiamų balų suma negali viršyti 15 balų. Tuo atveju, kai (pasirenkamas tik vienas iš nurodytų variantų):

47.4.1. pareiškėjas dalyvauja (yra patvirtintas paramos gavėju) įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas (bent vieną) (atrankos balai suteikiami už priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas: „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Specifinių pievų tvarkymas“, „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Dirvožemio apsauga“, „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, „Ražienų laukai per žiemą“. Dalyvavimo nurodytose veiklose (veikloje) ŽŪN plotas turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (kai pareiškėjas dalyvauja nurodytose veiklose (veikloje), nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) – suteikiama 10 balų;

47.4.2. *Neteko galios nuo 2023-08-15*

Papunkčio naikinimas:

47.4.3. pareiškėjas vykdo ekologinę gamybą arba kontroliuojančioje institucijoje yra registruotas kaip perėjimo prie ekologinio ūkininkavimo laikotarpio ūkis ir turi sertifikavimo institucijos išduotą ekologinės gamybos patvirtinimo dokumentą ir įsipareigoja iki projekto kontrolės pabaigos vykdyti ekologinę gamybą (pareiškėjo valdoje laikomi ūkiniai gyvūnai turi būti 100 proc. sertifikuoti pagal ekologinio ūkininkavimo reikalavimus (nustatoma pagal ekologinės gamybos patvirtinimo dokumente nurodytą subjekto pirmojo patikrinimo atlikimo dieną Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis) – suteikiama 15 balų;

47.4.4. pareiškėjas įsipareigoja vykdyti žemės ūkio sektoriaus produktų ekologinę gamybą ir po projekto įgyvendinimo pabaigos antraisiais projekto kontrolės metais turėti sertifikavimo institucijos išduotą ekologinę gamybą patvirtinantį dokumentą ir ekologinę gamybą įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (pareiškėjo valdoje laikomi ūkiniai gyvūnai turi būti 100 proc. sertifikuoti pagal ekologinio ūkininkavimo reikalavimus (nustatoma pagal ekologinės gamybos patvirtinimo dokumente nurodytą subjekto pirmojo patikrinimo atlikimo dieną Ūkinių gyvūnų registre esančius duomenis) – suteikiama 10 balų;

47.4.5. pareiškėjas vykdo gamybą pagal Nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos (NKP) reikalavimus (pateikia patvirtinimo dokumentą) ir įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos – suteikiama 10 balų;

47.5. pareiškėjas naudoja ir (arba) investuoja į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių (ne mažiau kaip 15 proc. nuo visos suvartojamos energijos ataskaitiniais metais, kai energija naudojama ir (arba) investuojama į įrangą. Tuo atveju kai investuojama į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių, ataskaitiniais metais laikomi pirmieji kalendoriniai metai, einantys po įrangos įsigijimo metų) (kai energija naudojama, pateikiamas elektros ir (arba) šilumos energijos skirstymo operatoriaus išduotas dokumentas, patvirtinantis sugeneruotą ir suvartotą energijos kiekį ataskaitiniais metais) (balai suteikiami ir tuo atveju, kai investicijos atliktos (pateikiama šios įrangos pirkimo-pardavimo sutartis ir apmokėjimą įrodantis dokumentas) arba numatomos atlikti naudojant nuosavas lėšas ir (arba) kitų fondų lėšas (pateikiamas patvirtinimo dokumentas. Investicijos turi būti atliktos iki paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo) – suteikiami 5 balai;

47.6. pareiškėjas investuoja į gyvūnų gerovę (vykdo tvarto su tam reikalingos įrangos įsigijimu naują statybą, rekonstrukciją, kapitalinį remontą ir (arba) įsigyja tik įrangą gyvūnų gerovei užtikrinti) (už kiekvieną nurodytą investicijų 1 procento vertę (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematinės apvalinimo taisyklės) bendroje projekto investicijų vertėje (be PVM) suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų). Investicijoms į gyvūnų gerovę gali būti priskiriamos ir šios investicijos (atrankos balai suteikiami tuo atveju, jei investicijos nesutampa su Taisyklių 47.1

papunktyje nurodytomis investicijomis, t. y. kurioms skiriami atrankos balai pagal Taisyklių 47.1 papunkčio atrankos kriterijų):

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

47.6.1. mėsinės galvijininkystės ir mėsinės ožkininkystės sektoriuje – ūkinių gyvūnų laikymo sistemų diegimas (laisvas ūkinių gyvūnų laikymas pastatuose, diendaržių įrengimas); gyvūnų vėsinimo sistemos, amoniako ir ŠESD mažinimo sistemos įrengimas;

47.6.2. mėsinės avininkystės ir mėsinės triušininkystės sektoriuose – ūkinių gyvūnų laikymo sistemų diegimas (laisvas ūkinių gyvūnų laikymas, triušių laikymas ne narvuose);

47.6.3. kiaulininkystės sektoriuje – kiaulių laikymo sistemų, kaip nustatyta Kiaulių gerovės reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. B1-687 „Dėl Kiaulių gerovės reikalavimų patvirtinimo“ ir 2016 m. kovo 8 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2016/336 dėl priemonių, kuriomis siekiama sumažinti būtinybę karpyti uodegas, taikymo pagal Tarybos direktyvą 2008/120/EB, nustatančią būtiniausius kiaulių apsaugos standartus, diegimas: neribojančių gyvūnų judėjimo (laisvas kiaulių laikymas); priemonės, kurias įdiegus kiaulėms sumažinamas stresas ir atsisakoma karpyti uodegas (natūralių aplinkos gerinimo medžiagų tiekimas, pastatų oro kokybės sistemų, pastatų temperatūros reguliavimo sistemų, automatinį pašarų tiekimo sistemų diegimas);

47.6.4. mėsinės paukštininkystės sektoriuje – paukštidėse intensyviai auginamų viščiukų broilerių laikymas ne didesniu kaip 33 kg / m² tankumu, kaip nustatyta Viščiukų broilerių laikymo reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2010 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. B1-173 „Dėl Viščiukų broilerių laikymo reikalavimų patvirtinimo“; paukštidėse ekstensyviai auginamų viščiukų broilerių ir laisvai auginamų viščiukų broilerių laikymas, kaip nustatyta 2008 m. birželio 16 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 543/2008, kuriuo nustatomos išsamios reglamento (EB) Nr. 1234/2007 dėl tam tikrų prekybos paukštiena standartų įgyvendinimo taisyklės, V priedo b, c, d ir e punktuose; kitų mėsai auginamų naminių paukščių (kalakutų, žąsų, ančių, kt.) laikymas;

47.6.5. paukštininkystės (kiaušinių gamybos) sektoriuje – ūkinių gyvūnų laikymo sistemų, neribojančių gyvūnų judėjimo laisvės, diegimas: vištų dedeklių laikymas grindinėse paukštidėse, kaip nustatyta Vištų dedeklių gerovės reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. B1-685 „Dėl Vištų dedeklių gerovės reikalavimų patvirtinimo“, 4-15 ir 17 punktuose; vištų dedeklių laikymas grindinėse paukštidėse su galimybe vištoms dedeklėms išeiti į lauko aptvarus, kaip nustatyta Vištų dedeklių gerovės reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. B1-685 „Dėl Vištų dedeklių gerovės reikalavimų patvirtinimo“, 4–17 punktuose ir 2008 m.

birželio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 589/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės dėl prekybos kiaušiniais standartų, II priede.

47.7. pareiškėjas vykdo žemės ūkio veiklą vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių. Atrankos balai suteikiami pagal vieną iš kriterijų tuo atveju, kai:

47.7.1. pareiškėjas vykdo mėsinės galvijininkystės, avininkystės, ožkininkystės, triušininkystės arba kitų gyvulininkystės sektorių, kuriuose yra nustatytas sutartinių gyvūnų (SG) skaičius, atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičių, veiklą šiose vietovėse ir pareiškėjo deklaruotos pievos ir ganyklos vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, sudaro ne mažiau kaip pusę šių vietovių deklaruoto ploto bei pievose ir ganyklose laikomų ūkinių gyvūnų skaičius yra didesnis kaip 0,25 sutartinio gyvulio (SG) 1 ha pievų ir ganyklų ploto šiose vietovėse (pareiškėjo valda laikoma esanti vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo ŽŪN ploto arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių ŽŪN ploto yra šiose vietovėse. Vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, įgyvendinimo taisyklės). Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ŽŪN plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą. SG rūšis ir skaičius 1 ha pievų ir ganyklų ploto nustatomas pagal Išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, įgyvendinimo taisyklėse nustatytą tvarką) – suteikiama 10 balų;

47.7.2. pareiškėjas vykdo kiaulininkystės, paukštininkystės arba kitų gyvulininkystės sektorių, kuriuose sutartinių gyvūnų (SG) skaičius, atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičių, nenustatytas, veiklą vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo valdos ŽŪN ploto arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių ŽŪN ploto yra šiose vietovėse (vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Išmokų už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse. Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ŽŪN plotas, kai jis deklaruojamas, nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) – suteikiama 10 balų;

47.8. pareiškėjas yra ūkininkas, kuris paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresnis kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) – suteikiami 5 balai;

47.9. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys (atrakos balai už narystę suteikiami, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys

prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu vykdo ne mažiau kaip 1 metus iki paraiškos pateikimo ir įsipareigoja išlaikyti narystę kooperatyve bei vykdyti prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nario pajamos, gautos praėjusiais metais ir įsipareigojamos gauti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš kooperatyvui parduotų žemės ūkio produktų, superkamų kooperatyvo, turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų pajamų, gautų iš šių žemės ūkio produktų, parduotų visiems ūkio subjektams, taip pat kooperatyvui parduoto kiekvieno žemės ūkio produkto, superkamo kooperatyvo, kiekis sudaro daugiau kaip 50 procentų šio žemės ūkio produkto, parduoto visiems ūkio subjektams, kiekio; arba praėjusiais metais nupirktų ir įsipareigojamų nupirkti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo prekių ir (ar) paslaugų, parduodamų kooperatyvo, vertė turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų šių prekių ir paslaugų, nupirktų iš visų ūkio subjektų, vertės.) (pateikiami narystės pripažintame žemės ūkio kooperatyve ir prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su šiuo kooperatyvu patvirtinantys dokumentai (prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo dokumentai, buhalterinės apskaitos pirkimų ir pardavimų žiniaraščiai) – suteikiami 5 balai;

47.10. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo daugiau kaip 50 proc. narių, atitinkančių Taisyklių 47.9 papunkčio reikalavimus, yra negavę paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. Pateikiamas negavusių paramos kooperatyvo narių sąrašas, kuriame nurodyti kooperatyvo nario asmens duomenys ir valdos Nr.) – suteikiami 5 balai.

48. Sodininkystės, daržininkystės, uogininkystės ir kitų augalininkystės sektorių paramos paraiškų atrankos kriterijai:

48.1. pareiškėjo valdos dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, paramos paraiškos pateikimo dieną yra mažesnis (valdos ekonominis dydis nustatomas kaip nurodyta Taisyklių 20.15 papunktyje. Atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kuris superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, narių, atitinkančių Taisyklių 48.9 papunkčio reikalavimus, vidutinis valdų ekonominis dydis, apskaičiuotas sudedant visų pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių valdų ekonominius dydžius (paraiškos pateikimo dieną) ir padalijant jį iš visų pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narių skaičiaus, atitinka vieną Taisyklių 48.1.1–48.1.3 papunkčiuose nurodytą valdos ekonominį dydį (pateikiamas kooperatyvo narių sąrašas, kuriame

nurodyti kiekvieno kooperatyvo nario asmens duomenys, valdos Nr. ir valdos ekonominis dydis paramos paraiškos pateikimo dieną). Kai valdos ekonominis dydis yra:

48.1.1. didesnis kaip 8 000 Eur iki 50 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 20 balų;

48.1.2. didesnis kaip 50 000 Eur iki 100 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 15 balų;

48.1.3. didesnis kaip 100 000 Eur iki 150 000 Eur įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

48.2. pareiškėjas įsipareigoja padidinti gamybą pagal remiamas veiklas (pagal ŽŪN plotą arba pagal produkcijos kiekį, arba pagal prekių pardavimą (pasirenkamas vienas iš variantų) po projekto įgyvendinimo pabaigos, ketvirtaisiais projekto kontrolės metais, kai vykdoma sodininkystės ar uogininkystės (išskyrus braškes) veikla, arba antraisiais projekto kontrolės metais, kai vykdoma daržininkystės (įskaitant braškes) ar kitų augalininkystės sektorių veikla, ir iki projekto kontrolės pabaigos išlaikyti gamybos padidėjimą daugiau kaip 1 proc., lyginant su ataskaitiniais metais, už kiekvieną gamybos padidinimą 1 procentiniu punktu (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų;

48.3. pareiškėjas investuoja į produktų kokybės gerinimo ir komercinės vertės didinimo priemones (atrankos balai suteikiami, kai investicijos yra: saugyklos su šaldymo ar mikroklimato įranga, specializuota saugyklų technika ir įranga; specializuota rūšiavimo, prekinio paruošimo, derliaus nuėmimo technika (išskyrus traktorius), krovininis transportas su temperatūriniu režimu) – suteikiama 15 balų;

48.4. pareiškėjas prisideda prie aplinkos taršos mažinimo – didžiausia suteikiamų balų suma negali viršyti 15 balų. Tuo atveju, kai (pasirenkamas tik vienas iš nurodytų variantų):

48.4.1. pareiškėjas dalyvauja (yra patvirtintas paramos gavėju) įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas (bent vieną) (atrankos balai suteikiami už priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas: „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“, „Specifinių pievų tvarkymas“, „Medingųjų augalų arba daugiamečių žolių juostos ar laukai ariamojoje žemėje“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“, „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Dirvožemio apsauga“, „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, „Ražienų laukai per žiemą“. Dalyvavimo nurodytose veiklose (veikloje) ŽŪN plotas turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (kai pareiškėjas dalyvauja nurodytose veiklose (veikloje),

nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) – suteikiama 10 balų;

48.4.2. *Neteko galios nuo 2023-08-15*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

48.4.3. pareiškėjas vykdo ekologinę gamybą arba kontroliuojančioje institucijoje yra registruotas kaip perėjimo prie ekologinio ūkininkavimo laikotarpio ūkis ir įsipareigoja iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos vykdyti ekologinę gamybą (turi būti sertifikuota 100 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) (pateikiamas ekologinės gamybos patvirtinimo dokumentas) – suteikiama 15 balų;

48.4.4. pareiškėjas įsipareigoja vykdyti sektoriaus žemės ūkio produktų ekologinę gamybą ir po projekto įgyvendinimo pabaigos antraisiais projekto kontrolės metais turėti sertifikavimo institucijos išduotą ekologinę gamybą patvirtinantį dokumentą ir ekologinę gamybą įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (turi būti sertifikuota 100 proc. deklaruoto ŽŪN ploto (nustatoma pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą) (pateikiamas ekologinės gamybos patvirtinimo dokumentas) – suteikiama 10 balų;

48.4.5. pareiškėjas vykdo gamybą pagal Nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos (NKP) reikalavimus (pateikia patvirtinimo dokumentą) ir įsipareigoja vykdyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos – suteikiama 10 balų;

48.5. pareiškėjas naudoja ir (arba) investuoja į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių (ne mažiau kaip 15 proc. nuo visos suvartojamos energijos ataskaitiniais metais, kai energija naudojama ir (arba) investuojama į įrangą. Tuo atveju kai investuojama į įrangą, energiją gaminančią iš atsinaujinančių šaltinių, ataskaitiniais metais laikomi pirmieji kalendoriniai metai, einantys po įrangos įsigijimo metų) (kai energija naudojama, pateikiamas elektros ir (arba) šilumos energijos skirstymo operatoriaus išduotas dokumentas, patvirtinantis sugeneruotą ir suvartotą energijos kiekį ataskaitiniais metais) (balai suteikiami ir tuo atveju, kai investicijos atliktos (pateikiama šios įrangos pirkimo-pardavimo sutartis ir apmokėjimą įrodantis dokumentas) arba numatomos atlikti naudojant nuosavas lėšas ir (arba) kitų fondų lėšas (pateikiamas patvirtinimo dokumentas. Investicijos turi būti atliktos iki projekto įgyvendinimo pabaigos) – suteikiami 5 balai;

48.6. pareiškėjas įsipareigoja sumažinti sunaudojamų mineralinių trąšų ir cheminių augalų apsaugos produktų (pesticidų) kiekį bent po 20 proc. hektarui per 2 metus nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, lyginant su ataskaitiniais metais (vertinama pagal paramos paraiškoje pateiktus duomenis. Įsipareigojimo įvykdymas patikrinamas pagal pateiktus tręšiamųjų produktų ir augalų apsaugos produktų naudojimo žurnalus) – suteikiami 5 balai;

48.7. pareiškėjo projekte numatytos investicijos padės valdyti riziką esant nepalankiems klimato ir aplinkos reiškiniams (atrakos balai suteikiami, kai investicijos yra į statinius, įrangą ir

mechanizmus, skirtus apsaugai nuo šalnų, laukinių žvėrių ir paukščių, sodinamosios medžiagos gerinimui (ligų, kenkėjų prevencijai) (vertinama pagal paramos paraiškos duomenis) – suteikiama 10 balų;

48.8. pareiškėjas yra ūkininkas, kuris paramos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresnis kaip 40 metų amžiaus (pareiškėjui dar nėra suėję 41 metai) – suteikiami 5 balai;

48.9. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas arba pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys (atrankos balai už narystę suteikiami, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu vykdo ne mažiau kaip 1 metus iki paraiškos pateikimo ir įsipareigoja išlaikyti narystę kooperatyve bei vykdyti prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su kooperatyvu iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pripažinto žemės ūkio kooperatyvo nario pajamos, gautos praėjusiais metais ir įsipareigojamos gauti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš kooperatyvui parduotų žemės ūkio produktų, superkamų kooperatyvo, turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų pajamų, gautų iš šių žemės ūkio produktų, parduotų visiems ūkio subjektams, taip pat kooperatyvui parduoto kiekvieno žemės ūkio produkto, superkamo kooperatyvo, kiekis sudaro daugiau kaip 50 procentų šio žemės ūkio produkto, parduoto visiems ūkio subjektams, kiekio; arba praėjusiais metais nupirktų ir įsipareigojamų nupirkti kiekvienais metais iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos iš pripažinto žemės ūkio kooperatyvo prekių ir (ar) paslaugų, parduodamų kooperatyvo, vertė turi sudaryti daugiau kaip 50 procentų šių prekių ir paslaugų, nupirktų iš visų ūkio subjektų, vertės.) (pateikiami narystės pripažintame žemės ūkio kooperatyve ir prekių ir (ar) paslaugų apyvartą su šiuo kooperatyvu patvirtinantys dokumentai (prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo dokumentai, buhalterinės apskaitos pirkimų ir pardavimų žiniaraščiai) – suteikiami 5 balai;

48.10. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (atrankos balai suteikiami ir tuo atveju, kai pripažinto žemės ūkio kooperatyvo daugiau kaip 50 proc. narių, atitinkančių Taisyklių 48.9 papunkčio reikalavimus, yra negavę paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. Pateikiamas negavusių paramos kooperatyvo narių sąrašas, kuriame nurodyti kooperatyvo nario asmens duomenys ir nario valdos Nr.) – suteikiami 5 balai.

49. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius visuose žemės ūkio sektoriuose – 35 balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

50. Pagal šių Taisyklių 9.3 punktą lengvatinei paskolai gauti pateiktų paramos paraiškų atrankos vertinimas neatliekamas. Esant lėšų, skirtų lengvatinių paskolų teikimui, trūkumui,

lengvatinės paskolos teikiamos pagal sąlygas, nustatytas NPI ir finansų tarpininko sudarytoje sutartyje dėl paskolų teikimo ir (arba) trišalėje tarp Ministerijos, Agentūros ir NPI sudarytoje finansavimo sutartyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

51. Investicinės paramos paraiškų, pateiktų pagal Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius, tvirtinimo būdai:

51.1. kai projekto vertė iki 300 000 Eur (įskaitytinai) be PVM, Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas ir jas teikia svarstyti Agentūros sudarytam Projektų atrankos komitetui (toliau – Agentūros PAK), į kurio sudėtį įtraukiamas ir Ministerijos atstovas (-ai). Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskystimo įforminamas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

51.2. kai projekto vertė viršija 300 000 Eur be PVM:

51.2.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

51.2.2. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – Ministerijos PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis Ministerijos PAK rekomendacijomis, sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskystimo priima žemės ūkio ministras ar jo įgaliotas asmuo. Projektų atrankos komitetas sudaromas ir jo darbas organizuojamas, sprendimai dėl paramos skyrimo arba neskystimo priimami ir apie priimtą sprendimą informuojama Agentūra Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

52. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

53. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, pateiktas pagal Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius dėl lengvatinių paskolų suteikimo, per 5 darbo dienas nuo tinkamumo gauti paskolą vertinimo pabaigos parengia ir pagal Taisyklių 3 priede pateiktą formą pareiškėjui išduoda tinkamumo gauti lengvatinę paskolą pažymą (galioja 6 mėnesius nuo jos išdavimo datos), su kuria jis kreipiasi į finansų tarpininką dėl paskolos suteikimo, pristatydamas ir kitus finansų tarpininko pareikalautus dokumentus.

53¹. Tuo atveju, kai pareiškėjas pateikia prašymą suteikti lengvatinę paskolą apyvartiniam kapitalui pagal Taisyklių 5 priede nurodytą formą, Agentūra neatlieka pareiškėjo tinkamumo vertinimo pagal

Taisyklių 20 punkte nurodytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Agentūra vadovaujasi pareiškėjo įgyvendinamo investicinio projekto tinkamumo gauti paramą vertinimo rezultatais, per 1 mėnesį nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos parengia ir pagal Taisyklių 3 priede pateiktą formą pareiškėjui išduoda tinkamumo gauti lengvatinę paskolą pažymą (galioja 6 mėnesius nuo jos išdavimo datos), su kuria jis kreipiasi į finansų tarpininką dėl paskolos suteikimo, pristatydamas ir kitus finansų tarpininko pareikalautus dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

54. Kai paramos paraiška teikiama pagal Taisyklių 9.2 papunktį investicinei paramai ir lengvatinei paskolai gauti:

54.1. Agentūra, gavusi iš NPI informaciją dėl lengvatinės paskolos pareiškėjui suteikimo ir apskaičiuoto BSE, per 5 darbo dienas, atsižvelgdama į BSE, apskaičiuoja bendrą paramos intensyvumą ir patikslina pareiškėjui skiriamos investicinės paramos sumą. Agentūra parengusi nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas teikia jas svarstyti šių Taisyklių 51 punkte nustatyta tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

54.2. jei finansų tarpininkas pareiškėjo numatytam įgyvendinti projektui atsisako suteikti paskolą, pareiškėjas gali rašyti prašymą skirti jo įgyvendinamam projektui tik investicinę paramą, tačiau turi pagrįsti kitą finansavimo šaltinį;

54.3. pareiškėjas privalo raštu informuoti Agentūrą, jei Taisyklių 53 punkte nustatytu terminu nesikreipia į finansų tarpininką dėl paskolos suteikimo arba nusprendžia atsisakyti pasinaudoti finansų tarpininko suteikta lengvatine paskola, ir gali rašyti prašymą skirti jo įgyvendinamam projektui tik investicinę paramą, tačiau turi pagrįsti kitą finansavimo šaltinį.

55. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju. Paramos sutartis su pareiškėju, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 9.2 papunktį, sudaroma kai tarp pareiškėjo ir finansų tarpininko pasirašoma paskolos sutartis, apie kurią per 10 darbo dienų nuo paskolos sutarties sudarymo ir informacijos iš finansų tarpininko gavimo Agentūrą informuoja NPI. Paramos sutartis turi būti pasirašyta neviršijant Administravimo taisyklių 108.1 papunktyje nustatyto ilgiausio paramos sutarties pasirašymo termino.

Paramos sutartis su pareiškėju, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 9.3 papunktį, nesudaroma. Pareiškėjas, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 9.3 papunktį, tampa paramos gavėju, kai tarp jo ir finansų tarpininko pasirašoma paskolos sutartis, apie kurią per 10 darbo dienų nuo paskolos sutarties sudarymo ir informacijos iš finansų tarpininko gavimo Agentūrą informuoja NPI.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

XIV SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

56. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu.

57. Kai naujo pastato statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, ji gali būti vykdoma vienu etapu arba keliais etapais ir mokėjimo prašymas gali būti pateikiamas užbaigus atitinkamai darbų grupei, kuriai nustatyti fiksuotieji įkainiai, priskirtus darbus. Statybos darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti su mokėjimo prašymu. Tuo atveju, kai naujo statinio statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.2 papunktyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, statyba turi būti vykdoma vienu etapu be tarpinių mokėjimų. Mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus statinio statybą. Statybos darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti su mokėjimo prašymu (šis punktas taikomas ir nuo 2022 metų rugpjūčio 1 d. pateiktoms paramos paraiškoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

58. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir pridedami dokumentai nepriimami. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

59. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą, nei nurodyta mokėjimo prašyme, jis iki paramos sutartyje nustatyto mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jei argumentuotas prašymas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo, Agentūra pateiktą mokėjimo prašymą laiko kaip prašymą keisti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją prašydama pateikti argumentus ir paramos gavėjui suteikdama 10 darbo dienų terminą. Jeigu Paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme prašomą paramos sumą

(sumažinęs paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros (paramos sutarties pakeitimą) jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

60. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

61. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas, turinčias Lietuvos banko suteiktą veiklos licenciją.

62. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonės veiklos sritį išmokamos šiais būdais:

62.1. išlaidų kompensavimo (įskaitant išlaidų apmokėjimą pagal fiksuotuosius įkainius), kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus;

62.2. sąskaitų apmokėjimo, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo išrašytą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs sąskaitą, kaip tinkamą apmokėti, bei apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, paramos sutartyje nurodytais terminais pateikia Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei reikalaujamais dokumentais per ŽŪMIS. Taip pat paramos gavėjas privalo pateikti nuosavo indėlio dalies apmokėjimo iš nuosavų arba skolintų lėšų įrodymo dokumentus. Paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas, privalo per 5 darbo dienas išmokėti šias lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir išsiųsti Agentūrai pranešimą (registruotu laišku, el. paštu ar elektroniniu būdu, naudojant ŽŪMIS) apie išlaidų apmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jeigu paramos gavėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir Agentūrai

nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, Agentūra netvirtina vėliau paramos gavėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų) ar jo (jų) dalies.

63. Lengvatinės paskolos, suteiktos pagal šių Taisyklių 9.2–9.3 papunkčius, lėšos išmokamos finansų tarpininko ir pareiškėjo pasirašytoje paskolos sutartyje nustatytais terminais ir sąlygomis.

64. Kai tinkamų finansuoti išlaidų vertė nustatoma pagal Taisyklių 35.2 papunktyje atitinkamų išlaidų kategorijai patvirtintą fiksuotąjį įkainį, paramos lėšos išmokamos taikant Taisyklių 62.1 papunktyje nustatytą būdą. Mokėjimo prašymas per ŽŪMIS pateikiamas užbaigus atitinkamai darbų grupei priskirtus darbus, kai statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, arba tik užbaigus įgyvendinti investicijas. Su mokėjimo prašymu paramos gavėjas turi pateikti statybos ar statybos etapo, kai statyba vykdoma pagal Taisyklių 35.2.1 papunktyje darbų grupei nustatytus fiksuotuosius įkainius, užbaigimo dokumentus (Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka pateikiamas statybos užbaigimo aktas arba deklaracija apie statybos užbaigimą. Jei šie dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruoti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų Agentūrai pateikti nereikia) ar jų kopijas, kuriais įrodomas projekto kiekybinio rezultato (pvz.: pastatyta pieno ūkio ferma, plokščiadugnis grūdų saugojimo bokštas) ar statybos etapo darbų pasiekimas. Prieš išmokėdama paramos lėšas Agentūra turi atlikti patikrą vietoje ir įsitikinti, kad projekto kiekybinis rezultatas pasiektas. Jei paramos lėšos buvo mokamos pagal tarpinius mokėjimus, Agentūra, išmokėdama galutinę paramos sumą, turi įsitikinti, kad tinkamų finansuoti išlaidų vertei, nustatyta pagal fiksuotąjį įkainį, apskaičiuota paramos suma būtų neviršyta. Išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia (šis punktas taikomas ir nuo 2022 metų rugpjūčio 1 d. pateiktoms paramos paraiškoms).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

65. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. Į vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu Taisyklių 62 punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai.

66. Paramos gavėjas gali pateikti:

66.1. iki 10 mokėjimo prašymų, įskaitant atvejus, kai projekte numatyta įgyvendinti naujų pastatų ir (arba) statinių statybą arba esamų rekonstravimo ar kapitalinio remonto darbus;

66.2. iki 10 mokėjimo prašymų, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytas įsigyti turtas (visa įranga, visi įrengimai ir visos transporto priemonės) bus įsigyjamas finansinės nuomos (lizingo) būdu.

TAR pastaba. 66 punktas taikomas ir paramos paraiškoms, kurios pateiktos iki 2023-03-09 įsakymo Nr. 3D-140 įsigaliojimo (2023-03-10)

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

67. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir išlaidas, kurios apmokamos pagal fiksuotuosius įkainius, ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

68. Investicinės paramos (negrąžintinos subsidijos), suteiktos pagal Taisyklių 9.1–9.2 papunkčius, lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

69. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

70. Jeigu Agentūra paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 9.2 punktį, administravimo proceso metu nustato, kad iš paskolos lėšų atliktos investicijos neatitinka šių Taisyklių reikalavimų, paskolos gavėjas turi grąžinti skirtumą, susidariusį tarp pradinės BSE suminės vertės, nustatytos paramos paraiškos vertinimo metu, ir faktinės BSE suminės vertės, apskaičiuotos nuo tinkamai įsigytų investicijų vertės.

71. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

72. Pagal priemonės veiklos sritį vienkartinis dalies paramos susigrąžinimas taikomas ir tuo atveju, kai nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nustatoma, kad pripažintas žemės ūkio kooperatyvas neišlaikė pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statuso. Sankcijos dydis sudaro 20 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.

73. Pagal priemonės veiklos sritį visos paramos susigrąžinimas taip pat taikomas ir tais atvejais, kai:

73.1. nuo paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 punktį, nustatoma, kad paramos gavėjo paraiškoje nurodytas valdos ekonominis dydis, išreiškiamas produkcijos standartine verte, yra ne didesnis kaip 8 000 Eur (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų valdose pagamintus ar išaugintus žemės ūkio produktus arba supirktus iš savo narių jų valdose pagamintus

ar išaugintus žemės ūkio produktus perdirba ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

73.2. nuo paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos arba iki lengvatinės paskolos finansiniam tarpininkui sugrąžinimo pabaigos, kai paraiška pateikta pagal šių Taisyklių 9.3 papunktį, nustatoma, kad paramos gavėjo pajamos iš žemės ūkio veiklos kasmet sudaro mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų.

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, pareiškėjų arba paramos gavėjų skundų nagrinėjimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

75. Pasikeitus Taisyklėms nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

76. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedų pakeitimai:

Paraiška 1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-755](#), 2022-12-05, paskelbta TAR 2022-12-05, i. k. 2022-24715

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

Paraiška 2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-755](#), 2022-12-05, paskelbta TAR 2022-12-05, i. k. 2022-24715

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Verslo planas 4 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Prašymas suteikti paskolą 5 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-479](#), 2022-08-02, paskelbta TAR 2022-08-02, i. k. 2022-16485

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 3D-420 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2022 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-755](#), 2022-12-05, paskelbta TAR 2022-12-05, i. k. 2022-24715

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 3D-420 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2022 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-65](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-07, i. k. 2023-02230

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 3D-420 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2022 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-140](#), 2023-03-09, paskelbta TAR 2023-03-09, i. k. 2023-04252

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 3D-420 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2022 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-546](#), 2023-08-14, paskelbta TAR 2023-08-14, i. k. 2023-16191

Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 3D-420 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2022 metų, patvirtinimo“ pakeitimo